

Broj 93. Prosinac, 2011.

GLASNIK KOTORVAROŠKOG KRAJA

Događanja kroz godinu

Siječanj

Blagoslov župnog ureda

Travanj

Uskrs

Veljača

Maškare

Svibanj

Posjet prijatelja iz Nizozemske

Ožujak

Radovi u Jakotini

Lipanj

Kotorvaroska kulturno ljeta

Božićna čestitka

Braćo i sestre,

Svjetlo Božićne noći zasjalo je u jednom trenutku naše ljudske povijesti i proneseno je čitavom zemljom. Glas o njemu i njegov sjaj došao je i do naših kuća, stanova, domova, štoviše, u naša srca, ako se ikad u nama upalila i održala toplina i zraka vjere i ljubavi prema tome djetetu.

Znak da smo ga stvarno susreli i primili bit će naša angažiranost da ga i mi dale pronosimo, posebno u mjesta gdje je mrak, u svaki kut, u svaku rupu. To svjetlo rasvjetljuje tamu naših života, stoga ga trebamo paliti na svakom našem grobu, u svakom siromaštvu, u svakoj zapuštenosti, umiranju, svakom grešniku, čak i svakom grijehu. Jer zbog toga je i zasjalo među nama: da pobijedi smrt i bolest, da siromašnima donese blaženstvo, da grešne oslobodi ropstva grijeha i satare glavu Grijehu, da obezglavi Zlo.

Jer to je pobjeda Božićnog, Betlehenskog svjetla, to je čudo Božića, to svjetlo koje ponekad izgleda drhtavo i slabo više vrijedi nego sva svjetla u svijetu. Neka Božićno svjetlo, Isus Krist rasvjetli sve naše živote!

Čestite Božićne blagdane i obilje sreće i Božjeg blagoslova u Novoj godini, svima Vama dragi Kotorvarošani, kao i svim ljudima dobre volje žele Vaši ujaci iz Kotor Varoša.

*Fra Anto Šimunović
Fra Marko Bandalò*

STATISTIČKI PODATCI IZ ŽUPNIH MATICA U 2011.

Ž U P A	KRŠTENIH	VJENČANIH	UMRLIH
ŽUPA KOTOR VAROŠ	4	4	13
ŽUPA SOKOLINE	-	-	-
ŽUPA VRBANJCI	-	-	2

Izdavač:

Župni ured Rođenja B. D. M.

78220 Kotor Varoš

Tel./fax: 051 785 050

E-mail: mladi-kotorvaros@blic.net

www.kotorvaroskadolina.com

Glavni urednik: Fra Anto Šimunović

Tehnička obrada: Viktorija Barišić

Lektorica: Luca Koroman

Redakcija:

Viktorija Barišić, fra Anto Šimunović,

fra Petar Karajica, fra Marko Bandalò, fra Zoran Mandić,

fra Stipo Karajica, fra Vinko Jelušić, fra Stipo Marčinković

Tiraž: 500 primjeraka

Tiska: "Art Print" Banja Luka

Časopis izlazi dvomjesečno

Primjerak besplatan

Susret Kotorvarošana u Redgersdorfu

Svatko u svome životu ima različitih susreta. Nekada su tužni, nekada sretni, nekada su samo tako usput, a opet s radošću. Bio to rođendan, ili krštenje ili vjenčanje ili bilo koji drugi povod, svaki susret je susret obitelji, rodbine, prijatelja, znanaca.

U Austriji, u pokrajini Koruškoj 22. listopada 2011., dogodio se jedan susret, susret 200-tinjak onih koji još uvijek nose u srcu svoj rodni kraj.

Franjevački bend „Vis Jukić“ je otpjevao jednu pjesmu, koja ima prelijepi refren, a glasi: „Nema meni do mog kraja, nema meni do mog raja, nema meni, nigdje nikoga. Svud mi tuđe sunce svijetli, svud me bude tuđi pijetli, ništa svoga ništa do Boga“. Istina... i ovdje u Austriji tuđe nam sunce svijetli, tuđi nas bude pijetli, ali ipak postoji nešto što je još u nama, nešto što nas vuče prema rodnom kraju.

Svi ćemo se sjetiti svake naše kuće, svake naše ulice, svakog našeg sela i zaseoka. Sjetit ćemo se svakog čovjeka koji je živio u tom kraju i koji još živi. Sjetit ćemo se i svih onih koji su nekada bili među nama a više nisu, a sada svoj san snivaju u svome kraju. Ponosno svatko od nas treba reći, iz ovoga sam kraja, ovom ili onom kraju pripadam. Ponosno reci iz ovoga sam ili onoga sela.

Ovu večer smo bili svi jedno, i jedan kraj i jedno selo, jedna Bosna. Bili smo Kotorvarošani i naši prijatelji sudbinom raseljeni, svatko sa svojim križem i svojom sudbinom.

Uvijek će netko reći, što imam ja dolje u tom Kotor Varošu. Pa to više nije naše, tu je sve tuđe. Ovu večer smo željeli zaboraviti sve to i sjetiti se naših dana u tom kraju.

Svakog našeg koraka u tom kraju. Svake trešnje i šljive, svega što je čovjek nekada tu proživio. Svega onoga lijepoga što smo u tom kraju proveli.

Iako u ovom dijelu Austrije, u pokrajini Koruškoj, živi malena skupina Kotorvarošana, ipak su svojim zajedništvom uspjeli pokazati da mogu puno toga. Mogu biti i jedno selo, i jedan grad i jedna Bosna. Teško bi bilo izdvojiti pojedince koji su se potrudili da ova večer bude lijepa i vesela, svi su svojim odricanjem, trudom i radom učinili večer prelijepom.

U ovom nesvakidašnjem druženju među nama je bio i naš župnik fra Anto Šimunović, koji je uz svoje pastoralne obveze u rodnome kraju, uspio biti dio nas ove večeri. Iz Zagreba su nama se pridružili fra Stipo Karajica, s. Sonja Jelušić, Ivica Marčinković – Zgrim i Ivan Zeba.

Ovaj susret je bio susret radosti, osmijeha i pjesme. Kažu da

najljepši susreti počinju pjesmom, tako je i ovaj naš uljepšavao Stipo Bilanović svojim sviranjem i glasom.

Na misijsku nedjelju 23. listopada 2011. u 13 sati u crkvi Sv. Martin u Villachu slavili smo svetu misu koju je predvodio fra Tomo Anđić i fra Anto Šimunović. Uz kotorvaroški puk svetu misu su slavili i ostali vjernici iz drugih krajeva koji pripadaju Hrvatskoj katoličkoj misiji u Klagenfurtu.

Ostade mi jedna misao od fra Stipe Karajice, kojom je bilo najljepše završiti ovaj susret:

„Postojalo je puno razloga za nedolazak, ali samo jedan za dolazak“.

Vjerujem da će i sljedeće godine postojati opet samo jedan razlog za dolazak. Razlog nazvan

KOTOR VAROŠ, RODNI KRAJ!

Dragan Milišić

Svi Sveti i Dušni dan 2011. u Kotorvaroškom kraju

Svetkovine Svih Svetih i Spomena svih vjernih mrtvih ili Dušni Dan najviše nam približava sliku opće Crkve, zajednice svetih i grešnika.

Zajednica svetih su oni koji su ispunili svoju zadaću, ostvarili svoj život po Božjem planu i sada u radosti spašenih očekuju da i mi, koji smo još na životnome putu također dođemo do cilja.

Primjeri njihovih života i zagovor kod milosrdnoga Nebeskog Oca pomažu nam na putu do cilja. Zato i mi moramo biti svjesni da, osim što naše molitve pomažu našim pokojnima, također pomažu i nama samima. Postajemo svjesniji svoje ljudske ograničenosti i Božje savršenosti, svoje ljudske uskogrudnosti i Božje neizmjerne ljubavi i pravednosti. Zato,

kada obilazimo groblja i molimo za svoje pokojne budimo sigurni da i oni također mole i za nas i zagovaraju nas kod Gospodina Boga.

U ovim milosnim danima mnogi naši Kotorvarošani (Ko-

tor Varoš, Vrbanjci i Sokoline) posjetili su rodni kraj i obišli svoja groblja i svoje domove, čitave ili porušene. U četiri dana na naših 18 groblja na svetim misama bilo je oko 1400 osoba. Naravno bilo je onih koji su bili na misama na više groblja, ali je bilo i onih koji zbog svojih zauzetosti nisu mogli sudjelovati na svetim misama a obišli su svoja groblja i pomolili se za svoje pokojne.

Gospodin nas je uistinu obdario lijepim vremenom u te dana. Također, većina naših groblja je bila lijepo uređena i očišćena pa se ovom prigodom zahvaljujem svima onima koji se brinu o tome, a sve potičem da u tome budu pri ruci svojim darom odborima ili onima koji vode računa o našim grobljima.

Fra Anto Šimunović

Uzvratni posjet rodnom kraju

Udruga "Kotorvaroških Hrvata" iz Zagreba organizirala je u nedjelju 13. studenog ove godine jednodnevni uzvratni posjet - hodočašće fratrima i vjernom puku u kotorvaroškoj kotlini. Ranojutarnjom molitvom, koju je predmolio fra Stipo Karajica, krenulo je pedesetak hodočasnika s dogovorene postaje iz Sesveta, namijenivši molitvu za sretno putovanje, za sve hrvatske obitelji, zavičaj i domovinu i sve mile i drage ljude našeg kraja i okruženja. Iza molitve uslijedila je pjesma radosna i glasna iz skladnih grla veselih Kotorvarošana, praćena sviranjem istinskog virtuoza na harmonici Pere Stipića.

Na licima mnogih široki osmijeh i zadovoljstvo, srca ispunjena ljubavlju i radošću zbog polaska i zova rodnog kraja. Sunce kao da je zrakama probijalo gustu maglu i tako željelo nagovijestiti značaj započetog putovanja.

Oko 10.00 sati stižemo u Kotor Varoš, u kotlinu koja obuhvaća tri župe: Kotor Varoš, Sokoline i Vrbanjci. Srdačno nas primaju duhovni pastiri ovog kraja fra Anto Šimunović i fra Marko Bandalo i sumještani Markan Piličić, Viktorija Barišić, Igor Mandušić, a kasnije su se pridružili i predstavnici političkog života Ilija Marić, Mato Lovrenović, Dragan Juričević i mnogi drugi vjernici. Kotorvaroški kraj je kroz povijest pretrpio mnoga oštećenja, posebno su bolna fizička i duševna stradanja, unatoč tome Kotorvaroška kotlina svojom ljepotom i živući sumještani i dalje neumoljivo zovu i privlače srca njihovih najbližih na dolazak i posjet.

Prva postaja započetog putovanja bila je Župa sv. Franje u Vrbanjcima. Pohod i molitva u crkvi su zahvala za sretan dolazak u rodni kraj, a zajedničko fotografiranje su samo prigoda za uspomenu i svjedočenje drugima kako je lijepo biti u rodnom kraju.

Redovitu pučku misu u župnoj dvorani u Kotor Varošu predvodio je

duhovnik organiziranog hodočašća fra Stipo Karajica, uz suslavlje fra Ante i fra Marka i okupljenih vjernika iz Kotorvaroških župa. Nakon misnog slavlja, i obogaćenog i osvježenog duha, domaćini su pozvali u župno dvorište sve na osvježenje i degustaciju domaćih i industrijskih napitaka.

Nakon toga smo se ponovno okupili u župnoj dvorani kako bismo bili upoznati s idejnim rješenjem uređenja župnog dvorišta i u njemu predviđenog „spomen obilježja stradalim Hrvatima“ u svim ratovima Kotorvaroškog područja. Idejno rješenje u formi makete ponudio je arhitekt Marko Mušić, a predstavio ga je okupljenima fra Zoran Mandić, župnik iz Podmilačja. S dosta pozitivnih kritika za ponuđeno rješenje, usvojeni su i konkretni prijedlozi za dodatne korekcije, idejni projekt „spomen obilježja“ bit će u župnom uredu Kotor Varoš, dostupno i drugima zainteresiranima za ovaj prijedlog, kako bi se na što dostojanstveniji način već sljedeće godine obilježila dvadeseta obljetnica od nasilnog egzodusa Hrvata vjernika iz Kotorvaroške kotline i

tako ostavio trag budućim naraštajima o događajima koji su se zbili na ovom području.

Nakon zajedničkog objeda posjetili smo Sokoline, i u „sokoljskoj ljepotici“ pomolili se za dobrobit ovog „privremeno ostavljenog kraja“, uočivši da nova asfaltirana cesta poziva već sada na mogućnost drugačijeg promišljanja o rodnom kraju.

U predvečerje nedjeljnog dana nezaobilazna postaja zajedničkog hodočašća bila je kapelica i groblje sv. Roka, gdje smo se pomolili za pokojne našeg kraja. Na povratku smo se rado odazvali pred kuću Joze Kljajića u Podbrđu, koji je uz potporu Stipe Lukića i supruge domaćinski i otvorena srca okrijepio nas kavom i napitcima. Na kraju smo se pozdravili s našim domaćinima i krenuli preko Banje Luke, Stare Gradiške uz pjesmu i molitvu do Zagreba. Zadovoljstvo i sreću nije pomutio ni kvar autobusa na graničnom prijelazu, već smo molitvom i pjesmom nastojali biti potpora jedni drugima želeći ostvariti neki drugi sličan ili isti susret.

Hodočasnik

Izješće iz skupštinskih klupa općine Kotor Varoš

Od 2008. godine kada smo izabrani za vijećnike u Skupštinu općine Kotor Varoš postala je uobičajena praksa da ukratko informiramo naše građane na kraju svake kalendarske godine o aktivnostima i radu vijećnika u Skupštini općine i delegata u Vijeću naroda RS.

Aktivnosti i naš rad ogledao se u sljedećem:

Kroz našu kancelariju u 2011. godini za 287 radnih dana prošlo je 670 građana, koji su uglavnom dolazili da se informiraju po raznim pitanjima. Teme razgovora su bile kako osigurati dokumentaciju počevši od zemljišnih knjiga, matičnih ureda pa sve do dobivanja CIP-ovih osobnih iskaznica. Davali smo korisne savjete i upućivali da na vrijeme dobiju CIP-ove iskaznice jer bez ovog dokumenta po Ustavu i zakonu ne mogu ostvarivati svoja temeljna prava koja im pripadaju. Po našoj evidenciji za koju imamo ustrojen registar CIP-ovih osobnih iskaznica građani su izvadili oko 2.165 iskaznica. Osim papirologije građani su pitali kako obnoviti uništena i porušena domaćinstva, kako dobiti donaciju za to. Građane je interesirala uspostava i popravka infrastrukture (struja, voda i putovi) u selima gdje su živjeli prije rata. Po svim ovim pitanjima su dobili korisne upute kako to ostvariti.

Kada je u pitanju izgradnja i rekonstrukcija porušenih kuća u 2011. godini obnovljeno je 15 obiteljskih kuća po sustavu „ključ u ruke“ i to pet kuća od Ministarstva za izbjeglice i raseljene osobe BiH i integriranog programa ASB 10 kuća. Ovih dana su uručeni ključevi korisnicima donacija. Što se tiče obnove porušenih kuća moramo se požaliti na Vladu Republike Hrvatske koja nije realizirala projekt od 21 kuće za koju su građani budući korisnici ove donacije uredno dobili projekte za

svoje kuće još krajem 2007. godine. Ova donacija od Republike Hrvatske trebala je biti realizirana u dodjeli građevinskog materijala. Napominjemo da smo u više navrata intervenirali po ovom pitanju ali pravog odgovora nismo dobili zbog čega nije došlo do realizacije ovoga projekta. Bez obzira na sva ova zbivanja mi ćemo i dalje zajedno s delegatom u Vijeću naroda RS-e gospodinom Draganom Juričević, raditi u kontinuitetu i voditi brigu za rekonstrukciju i obnovu kako infrastrukture tako i kuća da bi se uistinu ostvario povratak naših građana koji to žele.

Sljedeća veoma bitna i važna aktivnost vodila se oko osiguranja infrastrukture (struja, voda i putovi) pogotovo tamo gdje se vršila obnova porušenih kuća Hrvata povratnika. Na vrijeme smo aplicirali i podnijeli zahtjeve za izgradnju trafo stanica i niskonaponske mreže i to za sela Plitska, Orahova, Bilice, Sokoline, Jakovina i Viševice. Uz veliko angažiranje nas trojice koji obnašamo vlasti u Općini a pogotovo Dragana Juri-

čevića koji svakodnevno vrši pritisak na resorna ministarstva i Elektrokrainu Banja Luka, naravno uz pomoć dopredsjednika RS s radošću vas informiramo da će trafo područje n.n. mreže za sela Plitsku, Orahovu i Bilice biti odrađen u skorije vrijeme kao i Sokoline za dio sredstava od (100.000 KM) koliko je osigurano u Fondu za obnovu BiH za elektrifikaciju Sokolina.

Što se tiče putne infrastrukture napominjemo da se putovi na teritoriju općine održavaju na temelju Programa o održavanju lokalnih putova koje donosi Skupština svake godine.

Ove godine u prvoj polovini mjeseca kolovoza uz puno angažiranje vijećnika a posebno delegata u Vijeću naroda i potpore dopredsjednika RS-a asfaltiran je put u dužini 600 m od putnog pravca M-4 do Rokova groblja. Na simboličan način je uz prisustvo građana MZ Zabrđe i nas predstavnika uz nazočnost i dopredsjednika RS-a g-dina Emila Vlajkija 14. kolovoza 2011. godine obilježen završetak ovog puta.

Nastavak teksta na sljedećoj strani

Upoznajemo građane da je asfaltiran i regionalni put R-413 do Sokolina u dužini cca 4000 (četiri km). Zbog predstojeće zime radovi su obustavljeni ali postoje tvrda obećanja da će se sljedeće 2012. godine nastaviti rekonstrukcija i izgradnja ovoga putnog pravca prema Skender Vakufu, tj. do sela Živinica do kojeg je iz pravca Skender Vakufa put asfaltiran. Na radost svih nas u ovo su se uvjerali i naši Kotorvarošani (hodočasnici) iz Zagrebačke županije koji su nas posjetili 13. studenog ove godine kada smo zajedno autobusom posjetili Sokoline, a poslije toga i svetište sv. Roka u Zabrdju.

Taj dan smo uz ručak i druženje razmijenili više informacija o našim drugim aktivnostima tako da su se zadovoljni kasno uvečer vratili nazad u Republiku Hrvatsku.

Tijekom 2011. godine odlazili smo na druženje i to u Požeško-slavonsku županiju i Zagrebačku županiju i to u prvoj nedjelji mjeseca srpnja gdje smo također razmijenili korisne informacije sa domaćinima.

Što se tiče sigurnosti građana i imovine na našoj općini može se slobodno reći da je to na zavidnoj razini, što se posebno manifestira kroz održavanje vjerskih skupova (Božić, Uskrs, Rokovo) i ostalih skupova građana.

Iz ovoga segmenta sigurnosti moramo izuzeti bespravnu sječu i krađu šume naročito na područjima gdje gravitiraju hrvatska sela koja su trenutno porušena i napuštena. Na ovu temu organizirali smo i sastanak gdje su bili prisutni i visoki dužnosnici: gospodin Vlajki, dopredsjednik RS-a, zatim načelnik općine gospodin Nedjeljko Knežević,

komandir policije, direktori Šumarstva i ostali dužnosnici iz političkog i gospodarskog života.

Obećanja sa ovih sastanaka su bila da se to pokuša spriječiti ali nažalost zakonska regulativa to nije kvalitetno riješila.

I na kraju ovog izvješća moramo reći da sve ove probleme i pitanja za dobrobit naših građana koji ovdje žive i za one koji povremeno dolaze na svoj porušena i uništena ognjišta permanentno pratimo i to u kontinuitetu koliko nam naše mogućnosti dozvoljavaju.

Sretne božićne praznike i novu 2012. godinu žele vam vijećnici u SO-e Mato i Ilija, kao i delegat u Vijeću Naroda RS Dragan Juričević

Mato Lovrenović

U susret dvadesetoj obljetnici egzodusa Hrvata kotorvaroške doline

Poštovani i dragi Kotorvarošani,

Dugotrajno očekujemo stabilizaciju stanja u Domovini i u našem KRAJU. Nadamo se miru, ali mira nema. Mir je plod pravедnosti. Tome nas uči Božja Objava, Crkva, duhovni pastiri i prijatelji našeg zavičaja. Svime smo jako pogođeni, isfrustrirani i umorni. Tražimo i težimo najboljim rješenjima. Ne nalazimo ih sami, i dok god smo sami, teško ćemo ih naći. Pokušajmo ići barem do minimuma i ostvariti što je moguće. Naš lijepi i plodonosni kraj i u ovim vremenima kao da je predat i prepušten "drugima" na upravljanje i rastakanje svega onoga što je još uvijek i naše.

Godina, mjeseci i dani koji su pred nama puni su simbolike i značenja za nas Hrvate iz ovih krajeva. Stara izreka nas upozorava kako je povijest učiteljica života. Razdoblje od lipnja do listopada 1992. godine, za mnoge je i nadalje nezaboravno i bolno. Mnogi naši mili i dragi sumještani tada su dali ono svoje najvrjednije - život; i više ga kao takvog neće iskusiti. Zato od njih baštinitimo život i slobodu! Zahvalnost i sjećanje na njih jesu naša trajna obveza i naših budućih naraštaja.

Zato prigoda jest sljedeće godine okupiti se u većem broju, prisjetiti se važnih i vrijednih ljudi i događaja; memorirati bližu i daljnju povijest našega kraja, obilježiti je dvadesetom obljetnicom od nasilnog egzodusa Hrvata – vjernika katolika iz Kotorvaroške doline, iz naših župa: Vrbanjaca, Sokolina i Kotor Varoša. Podići "spomen obilježje" u kojemu će biti oslikana i upisana bitna određenja naše prošlosti, ali i poveznica naše sadašnjosti i budućnosti. Tu trebaju biti kršćanska, zavičajna i obiteljska znamenja i simboli: Križ, svijeća, spomen-ploča i skulptura Majke Božje, nebeske zaštitnice našeg kraja, obitelji i povijesti.

Idejno rješenje "spomen obilježja" već je izrađeno. Treba ga još doraditi, i što prije krenuti i ući u dosta zahtjevan i sveobuhvatan posao izgradnje istoga. Vrijeme će nepovratno teći, ali nas ne smije nikako uspavati; niti bilo tko i što zaustaviti na tom putu traženja i ostvarivanja sveukupnog identiteta... To je naša obveza, ali i čast svakome od nas sudjelovati u izgradnji toga obilježja. Čestitim ljudima iz našeg kraja, koji ustrajavaju u brizi oko svega toga i kojima dugujemo neizmjernu zahvalnost i ljubav. Nositelji projekta neka budu zajedno svećenici iz naših krajeva i zavičajne nevladine udruge.

U duhu međusobnog poštovanja, dijaloga i pijeteta prema našim najmilijima, otklonimo sebične interese i što više upregnimo fizičke, intelektualne, poslovne i moralne snage u korist zajedničkih nam domoljubnih vrijednosti.

Fra Stipo Karajica

Sveti Nikola

Sveti Nikola je svetac katoličke i pravoslavne crkve, biskup, zaštitnik moreplovaca, ribara, pekara, zatvorenika, putnika, brodova, trgovaca, djece, i studenata. Danas je poznat kao lik koji djecu obraduje svojim poklonima na dan sv. Nikole. Bio je poznat je po tome što je tajno davao ljudima novac, pomagao im u njihovim poteškoćama. Dan sv. Nikole se obilježava 6. prosinca, odnosno 19. prosinca po julijanskom kalendaru.

Rođen je u gradu Patari u Maloj Aziji, u pokrajini Liciji u 3. vijeku. Imao je bogate roditelje koji duže vrijeme nisu mogli imati djece, pa su od Boga izmolili malog Nikolu koji ime dobija po stricu biskupu u Miri, nažalost njegovi roditelji ubrzo umiru i Nikola ostaje sam.

Postaje svećenik želeći širiti ljubav i dobrotu. Uskoro mu umire stric, biskup Mire i svi misle da će ga Nikola naslijediti. No, on skroman i u strahu od te časti bježi u Palestinu gdje živi samačkim životom. Vraća se za nekoliko godina upravo kad umire biskup, nasljednik njegovog strica. Ovaj puta nije mogao pobjeći te postaje biskup. Od tada noći provodi moleći, a dane pomažući nevoljnima i šireći vjeru. Prema narodnom vjerovanju, činio je i

čudesa. Poput Isusa smiruje uzburkano more i zato je zaštitnik mornara. Svojim blagoslovom ozdravlja dijete kojem je zapela riblja kost u grlu, te ga nazivamo i zaštitnikom djece.

U svom životu uvijek se borio protiv nepravde i za ljubav prema bližnjemu u kojem je prepoznavao Boga. Iscrpljen pokorom i poslovima umire 6. prosinca 327. godine te je pokopan u Miri, gdje se i danas nalazi sarkofag u koji je nekoć bilo položeno njegovo tijelo. Zbog turskih osvajanja

tijelo mu je preneseno u italijanski grad Bari gdje se i danas nalaze njegove relikvije.

I ove godine Sveti Nikola je pohodio djecu u našoj župi. Poslije pučke Mise, 4. prosinca podijelio je djeci paketiće. Tu se našao i nezaobilazni Krampus koji je imao više posla s odraslima nego sa djecom. Nadam se da će kod slijedećeg njegova posjeta biti više djece na dočeku ovoga dragog gosta.

Fra Anto Šimunović

”Dobro je činiti dobro”

Sama rečenica „Dobro je činiti dobro» govori sama za sebe. U vremenu Adventa ili Došašća trebamo se upitati da li mi to uistinu činimo ili to činimo «po dužnosti» kada nam netko ukaže da bismo mogli učiniti nešto za bližnjega.

Župni ured unazad desetak godina poduzima različite akcije

kada je u pitanju pomoć starijima, nemoćnima i osamljenima.

Grupa mladih koji žive i rade u Welsu u Austriji (Njima se priključio jedan broj mladih i iz drugih krajeva Austrije ali i Hrvatske i Bosne i Hercegovine) već nekoliko godina zaredom dobrovoljno skuplja sredstva odričući se 10 Eura mjesečno i taj

iznos za Božić i Uskrs ulože za potrebe onih najsiromašnji kada je u pitanju pomoć starijima, nemoćnima i osamljenima.

Naše domačice svake godine svojim radom sudjeluju u akciji pletenja priglavaka i šaranju jaja koje dostavljamo u centralu Caritasa za potrebe i projekte središnjice. ►

Ovo što smo željeli posebno istaći, spomenuti, pohvaliti je svakako naš pekar Dragan Juričević i njegova pekara «Tradicija». Unazad od 2002/2003. godine za Božić svi naši vjernici na Ponočki uz nezaobilaznu pečenicu zaslade se vrućim kiflama koje on daruje. Za Božić banjalučki Caritas daruje božić-

nim kolačima, a od otvaranja Doma za stare na Petrićevcu i za njih su uvijek spremjeni kolači. Za Uskrs su tu nezaobilazni pereci. Što reći za takvu osobu osim da ima veliko srce. Ovakvi Draganovi humani gesti nemaju karakter socijalne pomoći, već daju spoznaju osjećaja pripadnosti jednoj kršćanskoj zajednici koju on već tako godinama pokazuje. Možda će netko reći pa što on to može ima pekara, ima primanja ali ako mi sami nemamo osjećaja za bližnjega uzalud sva primanja. Možemo mi to osjetiti kod naših najbližih jer oni koji zbilja imaju «previše» vrlo malo daju. Svi imamo neki jedinstveni dar, neku

vještinu, znanje ili mogućnosti. S tim mogućnostima možemo napraviti predivne stvari u svijetu oko nas. Ili ništa. Ovisi o nama. Mnogi ljudi žele da ih se pamti po velikim stvarima, drugi jednostavno pomognu, kad god to mogu, saslušaju onoga kome treba da ih netko sasluša bez osuđivanja, ohrabre onoga kome treba podrška i ohrabrenje. Svatko treba napraviti ono što može s onime što ima. Dragan s obitelji i njegova pekara «Tradicija» nam to svake godine pokazuju. Što reći više nego mu se zahvaliti od srca i poželjeti da Božji blagoslov prati njega i njegovu obitelj i njegov rad.

Viki

Božićni kolači

Po prvi puta ove godine organizirali smo prodaju božićnih kolača. Na treću nedjelju Adventa na nedjelju Caritasa u našoj župi prodavali su se božićni kolači. Domaćice Janja Barišić, Klara Nikolić, Ivka, Branka, Milijana i Mira Juričević, Anđa Tomić, Slavica Stipić, Luca Marković, Štefica Kovač, Miladinka Marković, Ankica Verić, Ljubica Lovrenović, Ivanka Antunović, Mandica Mandušić i Manda Bujdo su za tu nedjelju ispekale i napravile preko 30 kg domaćih kolača. Interesiranje bilo veliko.

Kolači su se naručivali i prije same prodaje, a nakon misa u Zabrdju i Kotor Varošu svi kolači su rasprodani. Sav prihod od prodaje božićnih kolača doniran je u župni Caritas.

Važno je reći da nismo samo mi donirale nekoga potrebitog, već je uključen svatko tko je kupio kolač s našeg štanda. Ovakvim

akcijama dobijemo još veću snagu i poticaj da možemo učiniti još više i bolje za sve nas. Ova zamisao nam je došlo spontano a vjerujemo da će još biti ovakvih ideja i konkretnih akcija. Naša župa i naši župljani vjernici su

posebni i uvijek spremni za nove izazove. Zato ovim putem od srca zahvaljujemo svima koji su posjetili štand, kupili kolače i koji će omogućiti da se ova divna akcija nastavi.

Viki

Župa Vrbanjci

Župi Vrbanjcima, koja je osnovana 1883., pripala su sela: Brdo, Orahova, Plitska, dio Postolja, Rujevica, Večići i Vrbanjci, koje je ujedno i središte župe. Sredinom župe teče Vrbanja na čijoj su desnoj obali Rujevica, Vrbanjci, Dabovci (Brdo) i Plitska, a na lijevoj Postolje i Orahova sa zaseocima Drakulići (Večići), Kalauzi, Belegići, Jurići, Duboka i Gornja Orahova.

Od Postolja, zadnjeg sela sa sjevera, do Gornje Orahove, posljednjeg na jugu, dvadesetak je kilometara. Župni ured je udaljen do Postolja oko tri, a do Gornje Orahove sedamnaest kilometara. Najudaljenije selo na istočnoj strani župnog ureda Plitska daleko je od župne crkve četiri do šest kilometara. Osim župne crkve postoje još i podružne u Orahovi i Plitskoj, ali se u njima sv. Misa govori samo povremeno ili u određene dane.

Dvaput godišnje (proljeće i jesen) drže se poljski blagoslovi na grobljima u Orahovi, Plitskoj, Postolju, Rujevici, Večićima i Vrbanjcima. I na neke blagdanske i radne dane okupljaju se vjernici iz bliže i dalje okolice na pojedinim

zavjetnim grobljima.

Budući da između sela, koja su međusobno dosta udaljena, još i danas ne postoje solidne saobraćajne veze, sela brižno čuvaju stoljećima stjecane posebnosti.

U vrijeme kada je župnik bio još udaljeniji, pojedina sela bila su još upućenija na svoj zasebni život. U takvom povijesnom ozračju prakraturari su bili oni koji su još više nego danas povezivali selo sa župnikom.

U daljnjem dijelu ovoga rada reći ćemo nešto, koliko to dopuštaju prostor i povijesni izvori, o svakom pojedinom selu ove župe.

Vrbanjci- Središte su istoimene župe od 1883. Župnu crkvu. Sagrađenu u novogotskom stilu pred drugi svjetski rat, gradio je župnik Petar Pajić. Istodobno su napravljeni župni stan i gospodarske zgrade, ali budući da su za vrijeme rata jako stradali, župnik Milan Begić bio je prisiljen graditi novi župni stan. Njegov prethodnik Valerijan Andrijević dogradio je crkvu i podigao vjeronaučnu dvoranu.

Statističke podatke o Vrbanjcima imamo tek iz druge polovice 19. stoljeća.

U popisu fra Marijana Markovića iz 1871. godine navedena su sljedeća katolička domaćinstva:

DOMAĆINSTVA
ANDRIĆA Marka i Mate
PETRUŠIĆA Stipe
BILOBRKA Ante
PILIĆIĆA Marka, Martina i Matije
ČOLIĆA Matice
SEDIĆA Ive
FRANIĆA Joze i Jure
ŠIMIĆA Jure, Marka i Petra
LUČIĆA Matije
ŠUBARIĆA Jure
MIŠIĆA Mate

Godine 1884. Vrbanjci su imali 19. katoličkih domaćinstava (kuća), a prema prvom stanju duša ove župe u njemu su živjela katolička domaćinstva:

DOMAĆINSTVA
ANDRIJIĆA Mate i Nikole
LEKIĆA Ante
BARIĆA Jure
LUČIĆA Joze i Matije
BILOBRKA Ante, Ivća, Jake
MIJATOVIĆ-FRANIĆA Mate, Mate i Matije
PETRUŠIĆA Luke i Marka
ČELIKOVIĆA Ive
SEDIĆA Ive
DŽOMBE Ive
ŠIMIĆA Mate
FRANJIĆA Ive
TOPALOVIĆA Marka
GRGIĆA Ive
VIDOVIĆA Pere

Razgovor sa fra Lovrom Gavranom

Fra Lovro Gavran rođen je 18.2.1954. godine u Velikom Prnjavoru, župa Foča, u općini Doboju. 1969. godine otišao je u Franjevačko sjemenište, tj. u Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom, koju završava 1973. godine. Teologiju je završio u Sarajevu, a za svećenika je zaređen 29. lipnja 1981. godine u Đakovici, gdje je nastavio djelovati do 1991., kad je otišao u Albaniju. Iz Albanije se ponovno vratio u Đakovicu 2001., a 2009. god. izabran je za provincijala Bosne Srebrene.

1. Što mislite o stanju Katoličke Crkve u BiH, s posebnim osvrtom na Franjevačku provinciju Bosnu Srebreanu?

Katolička Crkva u BiH, kao i Franjevačka provincija Bosna Srebreana, po svojoj stoljetnoj tradiciji je vjerski zdrava zajednica, zdrav dio sveopće Crkve, vjerna Kristovu Evandelju i Papi, koji je simbol jedinstva cijele Kristove Crkve. Ona vjerno čuva neokrnjeno blago katoličke vjere, poštujući tradiciju, ali uvijek otvorena i prema razvoju i napretku. To je ono što se tiče vjere, morala i kršćanskog nauka.

Franjevci Bosne Srebreane trudili su se kroz cijelu povijest, a trude se i danas, odgovarati na teška pitanja svoga vremena. Vjerujem da će i iz ovih vremena ostati svjedočanstvo da su naši franjevci i u današnjoj Bosni ostali vjerni Bogu i da su uvijek bili na strani maloga čovjeka.

2. Koliko je star red franjevacu i koliko su oni prisutni u BiH? Znamo da naši vjernici gaje posebnu ljubav prema franjevcima i jako su vezani za njih. Otkud franjevci da dođu na naše tlo?

Svi naši čitatelji jako dobro znaju da Franjevački red postoji već 800 godina, a upravo ove godine slavimo i 800. obljetnicu utemeljenja Drugog franjevačkog reda sestara klarisa. Red je osnovan početkom 13. stoljeća (1209.), a već krajem stoljeća (1291.) franjevci su stigli i u Bosnu, na poziv mjesnog vladara Stevana Dragutina, vojvode Mačve i Bosne, poslani izravno od pape franjevacu, Nikole IV. Bili su to fra Marin i fra Ciprijan, članovi „Slavonske“, tj. Hrvatske provincije, sa sjedištem u Splitu. Razlog slanja franjevacu u Bosnu tumači sam papa u pismu vojvodi Stevanu: „... da ti i tvoj narod spasonosnim poučavanjem ove braće potpunije upoznaš Božjeg Sina Isusa Krista, njegovu slavnu Majku i propise kršćanske vjere“.

Franjevci su uvijek nastojali i nastoje raditi s narodom kao braća sa svojom braćom i sestrama, pa ih zato narod tako i voli i cijeni, kao što i oni vole svoj narod, odn. narod Božji, koji je povjeren njihovoj pastirskoj brizi.

3. Što biste Vi rekli koja je osnovna odlika svećenika?

Svećenik bi prije svega, po svojoj definiciji, morao biti most između Boga i čovjeka - onaj koji približava čovjeka Bogu i koji čovjeku vjerniku posreduje Božje milosti. Pravi svećenik u punom smislu riječi, tj. pravi i jedini posrednik između Boga i ljudi, jest jedino Isus Krist. Svi drugi svećenici su samo dionici Kristova poslanja u svijetu, nastavljajući njegova djela spasenja.

Svećenik nije toliko samostalni akter, koliko sredstvo u Božjoj ruci. On može biti savršenije ili manje savršeno sredstvo, ali po njemu Bog uvijek na ovaj ili na onaj način šalje svoju poruku svom narodu i svoju milost onima koji mu povjeruju.

Svećenik je nužno ta dvostruka veza između Boga i ljudi, pa ako

zanemari bilo Boga, bilo ljude, on više nije ono što bi morao biti. Mora biti duboko ponizan u odnosu na Boga, jer je isključivo u njegovoj službi i njemu podložan, a čvrst i ujedno nježan u odnosu na ljude. Ne smije ih ispustiti iz svoje čvrste ruke, jer bi ih tako upropastio, ali ta ruka mora biti jako nježna, jer bi inače povrijedio ljude. Svećenik Božjem narodu mora biti snažan otac i nježna majka. A to nije lako, pogotovo ne istodobno - a on mora istodobno vršiti obje uloge.

Sve drugo što svećenici mogu raditi ili ne raditi, ukoliko se ne odnosi na približavanje čovjeka Bogu - sve je to za svećeničku službu beskorisno, pa čak katkada i štetno. Štetno i za svećenika osobno, ali i za narod kojemu je poslan na službu.

4. Hoćete li kao provincijal upućivati ikakvu poruku svećenicima o mogućem ponašanju i odnosu prema politici? Smatrate li da je moralno da svećenik sa oltara priča o politici i poziva vjernike za kojeg političara glasati a za kojeg ne?

Nastavak teksta na sljedećoj strani

Što se tiče politike, stav je Crkve u tome sasvim jasan, pa nema potrebe da provincijal ili biskup svaki čas šalje neke posebne poruke. A stav je ovaj: svećenici su dužni otvarati ljudima oči za vrednote i za opasnosti koje ugrožavaju te vrednote. Dužni su ljudima pomagati i pokazati im kako razlikovati dobro od zla. Jer zlo se nikad ne predstavlja kao zlo, nego je uvijek maskirano nekim prividom dobra. Svećenik mora ljudima objasniti što je dobro u sebi, a što je samo privid dobra. A onda, ako to znaju, ljudi će sami znati tko od političara zastupa objektivno dobro, a tko samo privid dobra.

Na svećenika ne spada da ocjenjuje pojedine političare, nego pojedine stavove. Koji god političar zauzme negativan stav prema osnovnim evanđeoskim, kršćanskim i općeljudskim vrednotama, toga ja ne smijem birati za predstavnika vlasti, bez obzira kojem narodu ili stranci pripada. A koji god se političar bori za ostvarenje vrednota mira, suživota, istine, pravde, blagostanja i jednakopravnosti svih – toga političara slobodno mogu birati, bez obzira na nacionalnu i stranačku opredijeljenost.

To su općepoznati stavovi Crkve i zna ih svaki svećenik, pa i svaki vjernik. Ako netko nastupa drugačije, on sigurno ne nastupa u ime Crkve, niti u ime Franjevačke provincije, nego samo u svoje osobno ime, pa mu se može vjerovati samo onoliko koliko se može vjerovati njegovoj osobi, njemu kao čovjeku, ali ne onoliko koliko smo dužni vjerovati Bogu ili Crkvi.

5. Kakav je, po Vašem mišljenju, položaj Hrvata u BiH?

Položaj Hrvata u BiH očito nije dobar – ni u RS-u, ni u Federaciji. To ne znači da je zato dobar položaj ostalih. Nacionalno pitanje u BiH nije riješeno na zadovoljavajući način. Dejtonski sporazum je uspio zaustaviti rat, ali nije uspio riješiti ono goruće pitanje, zbog kojega se raspala Jugoslavija. Taj problem ugrožava opstanak BiH. Ako novi Ustav BiH i novi Izborni zakon to ne riješe na odgovarajući način, budućnost Bosne i Hercegovine i dalje će ostati upitna. Nadajmo se da će mudre glave dobrohotnih ljudi uspjeti pronaći dobra rješenja.

6. Mislite li da se politički predstavnici hrvatskog naroda uistinu bore za interese Hrvata u BiH ili se bore za svoje osobne interese?

Neprestana prepucavanja između političara, te njihovih pobornika i protivnika jasno pokazuju da ono za što se bori većina političara nije opći interes hrvatskog naroda. Razumljivo je da svaki pojedinac ima prirodno pravo boriti se i za svoje osobne interese, ali političari koji žele predstavljati jedan narod, nužno se moraju boriti za opće interese svoga naroda.

Uvijek je lakše slijediti neki „lokal-patriotizam“, nego opći interes cijeloga naroda, a nama je stalo da narodu kao cjelini bude dobro u svakom dijelu države, pa nam ne odgovara nikakav geto i nikakva izolirana autonomija. Svaka je izolacija svojevrstna kapitulacija - odricanje od šire, sveobuhvatne slobode. A nama je stalo do slobode i ravnopravnosti svih - u svakom dijelu BiH i u svakom dijelu svijeta. To je jedini pozitivan smisao i cilj globalizacije, koja je već duboko zahvatila svijet, iako zli ljudi i nju mogu zloupotrijebiti.

7. Obilazite li župe, ima li problema sa svećenicima ili vjernicima? Smatrate li da svećenici dovoljno rade na duhovnosti župljana, na edukaciji mladih i ostalih na temu volontarijata? Mislite li da se može više učiniti na tom polju?

Svaki provincijal treba često posjećivati braću i poticati ih na besprijekorno vršenje povjerene im službe, a barem jedanput u trogodištu treba osobno posjetiti svakoga brata. Taj službeni posjet upravo obavljam ovih mjeseci, pa mogu reći da sam zadivljen radom većine naše braće. Nađe se i propusta, a sigurno je da svaki čovjek ima i određene rezerve da bi barem u nečemu mogao biti i bolji i savršeniji nego što jest, ali većina se zaista dobro trudi.

Imamo župa u kojima duhovnost cvjeta. Ima i onih u kojima se osjeća određeni zamor. Mnogo toga ovisi o svećenicima, ali također i o zainteresiranosti naroda. Imamo sve više župa u kojima se i stariji i mlađi dobrovoljno organiziraju da dadnu svoj doprinos procvatu župe-pogotovo oni u Franjevačkom svjetovnom redu i u Franje-

vačkoj mladeži, ali nađe se i poneka uspavana zajednica.

Svi zainteresirani, pogotovo ako se udruže u skupine aktivista i ako se stave na raspolaganje svome župniku, mogu ga i potaknuti, i podržati, i pomoći mu da ostvari mnoge lijepe ideje, koje mu možda nisu ni na pamet pale. Jer, ako se ima u koga pouzdati i na koga osloniti, on će rado učiniti ono što spada na njega.

8. Kakvo mišljenje ili osobno iskustvo imate o našoj župi? Kada da Vas očekujemo kod nas?

Bio sam u Kotor Varoši i vidio što je sve rat učinio od te župe, ali također i ono što ste vi sa svojim svećenicima nanovo uspjeli izgraditi. Svaka čast! Žao mi je što se tek manji dio naroda vratio na svoja pradjedovska ognjišta, ali nadajmo se boljim vremenima. Kotor Varoš je poznat po lijepom broju svećenika i časnih sestara iz toga kraja. Nadamo se da će ih biti i ubuduće. U sklopu kanonske vizitacije posjetit ću uskoro i vašu župu, a sigurno će biti prigode da izbližeg upoznam i narod toga predivnog kraja.

9. Kotovaroški Glasnik šalje mo Vam redovito; što kažete?

Hvala vam za vaš Glasnik, koji nam redovito stiže. Baš je dobro što ga izdajete i tako lijepo uređujete, kako biste što bolje povezali sve raseljene Kotorvarošane sa onima u zavičaju. Imate dosta zanimljivih članaka i vijesti. Samo nastavite i ustrajte, jer to je sigurno jako vrijedno sredstvo komunikacije i unutar župe, a pogotovo sa onima koji više nisu tu.

10. Poruka našim čitateljima.

Što drugo poručiti poštovanim čitateljima, nego da se vole, da se družu, da nastave održavati tijesne veze jedni s drugima, da čuvaju i gaje naše tradicionalne vrline, a posebno ljubav prema obitelji, prema djeci, prema Crkvi i domovini. Neka mole za svećenička i redovnička zvanja i neka budu spremni odazvati se oni koje Bog pozove u svoju službu.

I na kraju - svima želim plodnosne dane obraćenja i pokore u vrijeme Došašća, te SRETAN BOŽIĆ i Novu godinu! Bog vas blagoslovio!

Razgovarala Viki

Banjalučki trapisti (6)

Ove godine navršava se 140 godina od dolaska prvih trapista u Delibašino selo kod Banjaluke i 100 godina od smrti osnivača samostana Marija Zvijezda oca Franza Pfannera. Ove godišnjice povod su da se opet progovori o njima i njihovim velikim zaslugama za sveukupni razvoj Banjaluke i njenog kraja. Nažalost, riječ je o zaslugama koje su proteklih desetljeća premalo vrednovane i zaboravljene

Samostan u turskom čardaku

U sirotište su odmah primljena četvorica dječaka, dvojica iz Delibašnog Sela i dvojica iz Požege u Slavoniji. Uskoro je primljeno još 12 dječaka iz okoline. Taj broj se do Uskrsa povećao na 20, a do kraja godine bilo ih je 31.

Upraviteljem sirotišta o. Franz je imenovao o. Bedu Vestaneka, a učiteljem je postao o. Kazimir Benc. Školska obuka započinje 13. travnja (aprila) 1878. godine. U školi se u početku nalazila samo jedna dugačka klupa, koja se premještala po potrebi. Dječaci su imali svoju blagovaonicu u podrumu samostana, a spavaonica je bila uređena odmah iznad školske sobe.

Početkom kolovoza (avgusta) 1878. austrijska vojska je prešla Savu i došla do Banjaluke. Samostan je morao svoje prostorije ustupiti austrijskoj vojsci, a u prostorije sirotišta smjestila se vojna bolnica. O. Kazimir sa svojim dječacima povukao se u dubinu šume, u jednu privremeno sagrađenu kolibu, jer se bojao iznenadne provale i osvete Turaka. Vojska se početkom jeseni povukla iz sirotišta i djeca su se vratila iz šume.

Broj dječaka u sirotištu neprestano je rastao. Više nije bilo moguće samo dvojici trapista da rade s njima. Stoga o. Franz imenuje novu subraću za rad s djecom.

Veliki problem predstavljala je i činjenica da je u samostanu bilo malo redovnika koji su znali hrvatski jezik da bi mogli djeci držati nastavu. Stoga samostan angažira druge nastavnike "civile", koji dolaze većinom iz Zagreba. U ljetopisu nalazimo sljedeća imena: N. Božić, N. Matković, I. Marić, F. Tolić, D. Fišer i J. Marković. U školi povremeno pomažu i Hrvati, koji su bili njihovi novaci (kandidati).

Godine 1878. u sirotištu se nalazi

31 dječak, od toga dva iz Požege (Slavonija), a ostali su iz Bos. Gradiške i Banjaluke, odnosno banjalučke okolice.

Sljedeće 1879. godine primljeno je novih 26 dječaka. Među njima nalazimo i četiri dječaka iz današnje Njemačke. Uskoro pristižu dječaci iz cijele Bosne, Češke, Slovenije, Hrvatske... Naravno, uvijek su najbrojniji bili iz banjalučkog kraja.

O. Franz dovodi novi red časnih sestara

O. Franz posjetio je u Feldkirchu (Voralberg) 1879. godine sestre Dragocjene Krvi Isusove, koje su za vrijeme "Kulturkampf" protjerane dekretom 1873. godine iz svoga samostana u Gurtweilu (Baden). Nagovarao ih je da dođu u Bosnu. Pristale su na dolazak i 7. listopada (oktobra) 1879. u Banjaluku su stigle tri sestre s 13 pripravnica, a predvodila ih je njihova poglavarica s. Hermina Gantert. Smjestile su se u preuređeni turski čardak koji se nalazio na zemljištu kojeg je s. Hermina kupila neposredno prije

njihova dolaska.

Sljedećeg dana o. Franz je blagoslovio novi samostan i nazvao ga "Sv. Josip u Nazaretu". Pružio je sestrama svesrdnu i svekoliku pomoć pri njihovim prvim koracima u Bosni.

Iz turskog čardaka izrastao je njihov samostan "Nazaret" (danas kasarna "Kozara" u Budžaku). Mala zajednica sestara s vremenom je rasla i razvila upravo nepojmljivu djelatnost na polju odgoja i obrazovanja. Prvo sirotište otvorile su već 21. studenog (novembra) 1879. godine, koje je tijekom godina doživjelo nevjerojatan razvoj. Školu su u "Nazaretu" otvorile 1. rujna (septembra) 1880. godine. Otvorile su i vodile više škola u sljedećim mjestima: Banjaluka, Bos. Aleksandro-vac, Srednja Topola, Mahovljani, Gornja Topola i Donja Topola. Škole su vodile na hrvatskom, njemačkom i talijanskom jeziku, zavisno od toga da li se radilo o domaćoj djeci ili djeci pristiglih kolonista. Nažalost, i njihovo djelovanje na odgojno-obrazovnom polju nasilno je prekinuto 1945. godine dolaskom komunizma. I danas mnogi ističu s ponosom da su se školovali kod "crnih sestara". Tako ih je puk zvao za razliku od Milosrdnica koje je nazivao "bijelim sestrama". Ime su dobile po bojama svojih redovničkih koprena kojima pokrivaju glave.

Novi pogoni, bolnica, azil za radnike, stanovi za radnike...

Godine 1879. gospodarstvo Marije Zvijezde je sve više napredovalo. Sagrađena je nova velika štala za krave. Nabavljeni su tiskarski strojevi i otvorena je tiskara s kartonažom i knjigovežnicom. Opremljene su otvorene suvremene radionice: bačvarska, stolarska i kolarska.

Samostanska bolnica otvorena je 2. veljače (februara) 1879. godine i primljeni su prvi bolesnici. Gradnja bolnice započeta je pored potoka Raškovac 1877. godine. Bila je to prva opća bolnica u Bos. Krajini. Bila je opremljena osnovnim medicinskim potrepštinama i stajala je na raspolaganju cjelokupnom stanovništvu. No, bojeći se da "austrijska vlada neće trpjeti javnu bolnicu bez privilegiranih liječnika" i da će svi troškovi biti prepušteni samostanu, o. Franz je krajem iste godine bolnicu pretvorio u azil za radnike. U azilu su stanovali ljudi koji su pomagali trapistima u radu, živjeli s njima, ali koji se nisu morali podvrgavati strogim pravilima trapističkog reda. Sagrađene su i kuće za radnike na cesti koja je vodila prema željezničkoj stanici. Bile su pokrivene crijepom izrađenim u samostanskoj ciglani. Stanovi za radnike! I to pokazuje koliko koraka je o. Franz išao ispred svoga vremena.

O. Franz odlazi na Generalni kapitul reda

No, 1879. je i godina koja će donijeti preokret u životu o. Franza. Naime, tijekom ljeta on je otputovao u francusku trapističku opatiju Sept-Fons, gdje se u rujnu (septembar) održavao Generalni kapitul njegova reda. Kao prior samostana bio je obvezan sudjelovati u radu kapitula.

Na svojoj prvoj sjednici kapitul je odlučio podići samostan Mariju Zvijezdu na rang opatije. Samostan je tada brojao 80 članova. I vjerojatno bi o. Franz bio prvi opat da se stvari nisu počele odvijati drugim tijekom. Naime, na kapitul je došao i biskup Riccards iz engleske kolonije Kapland (Južna Afrika) s nakanom da dobije trapiste u svoj Apostolski vikarijat. On je prisutnim poglavarima izjavio da je u svojoj biskupiji kupio oko 2.000 hektara zemlje i da tu namjerava podići trapistički samostan. Trapisti

su, po njemu, najprikladniji za rad s urođenicima. Također je obećao da će izgraditi sve što je potrebno za život jednog zajednici redovnika. "Ne bih im samo poklonio zemljište, već bih sagrađio samostan i gospodarske zgrade, a k tomu bih im prve tri godine dao sve: potrebnu odjeću, hranu, oruđe, sjeme. Ukratko, sve što treba", izjavi biskup. "Biskup ili nema pojma što sve treba za osnutak jednog samostana ili mora da je milijunaš", razmišljao je o. Franz dok je slušao biskupovo izlaganje. Biskup je već pokušavao po mnogim samostanima u Francuskoj i Irskoj naći redovnike za svoj plan, ali svugdje su ga odbili. Nakon dugog raspravljanja i dogovaranja svaki je opat odgovorio: "Ja ne mogu!". Biskup, koji je polagao puno nade u ovaj skup poglavara, bio je vidno razočaran.

O. Franz odlučuje poći u Afriku

Tada se javio za riječ o. Franz i rekao: "Ako nitko drugi neće ići, idem ja". Među opatima nastade u prvi mah pomutnja. Nisu mogli vjerovati svojim ušima. Tek je s teškom mukom sagrađio svoj samostan. Početi iznova pod vrelim afričkim suncem među urođenicima. Tko to može shvatiti? No, to je bio o. Franz.

"Ja se obvezujem na tri godine i

spreman sam za to vrijeme sagrađiti novi samostan sa svojim ljudima, ako biskup plati. Ali pridržavam sebi pravo da se nakon tri godine opet vratim u Mariju Zvijezdu", nastavio je o. Franz.

Kapitul se složio da o. Franzu dopusti nakon podizanja samostana povratak u Mariju Zvijezdu.

"Imam još jedan uvjet. Proširenjem samostana morala je Marija Zvijezda na sebe uzeti ne maleni dug, a ne bih htio to ostaviti svome nasljedniku kao žalosnu baštinu. Moram, dakle, zamoliti preuzvišenoga da primi na sebe barem jedan dio duga. Inače bih mu dao svoga subpriora i nekoliko braće, a sam bih ostao u Mariji Zvijezdi", nadoda o. Franz.

Nastupio je ovako jer je vidio da biskup nudi trapistima veoma povoljne uvjete za dolazak. Dakle, ima novca!

Na biskupovo pitanje o kojem se iznosu duga radi, o. Franz je odgovorio: "20.000 forinti". Radilo se, naime, o sumi koja je iznosila dvije trećine sveukupnog samostanskog duga. Dug je nastao kupovinom novih zemljišnih posjeda. Ostatak bi samostan, koji je dobro napredovao, lako vratio.

Generalni vikar reda savjetovao je biskupa da uzme o. Franza jer je riječ o vještom i sposobnom čovjeku, koji se dokazao osnivanjem samostana u Bosni. "Preuzvišeni, ako Vam smijem dati savjet, uzmite samo o. Franza i platite dug. Subprior ima daleko manje iskustva kao osnivač samostana. A prior, to je onaj čovjek koga Vi trebate!", rekao mu je.

Biskup nije dugo oklijevao. Pristao je na uvjete o. Franza. Za vrijeme te sjednice bi sastavljen protokol prema kojem će biskup isplatiti dug, a prior će barem s desetoricom subraće otići u Afriku.

Generalni kapitul je dozvolio da se o. Franz odmah vrati u Bosnu i da ne mora sudjelovati u daljem radu.

Nastavit će se

Hodočašće putem spasa

Misa u povodu 20. obljetnice okupacije Jajca i Dobretića

U povodu dvadesete obljetnice srpske okupacije Jajca i Dobretića (Pougarja) - 29. listopada 1992. godine - dvadesetak članova sedam jajačkih udruga iz Domovinskog rata: Udruge obitelji poginulih, invalida, dragovoljaca i veterana, oboljelih od posttraumatskog stresa, umirovljenih i demobiliziranih, odlikovanih pripadnika HVO-a i Udruge 13. rujna krenuli su putem spasa od Jajca do Tomislavgrada. Noćili su na Vranplanini, gdje su noćili i u vrijeme izlaska iz Jajca i Dobretića. Sutradan, u nedjelju 30. listopada stigli su u Tomislavgrad gdje je fra Stipo Marčinković, predratni, ratni i poratni jajački župnik i gvardijan, predvodio euharistijsko slavlje za sve pokojne hrvatske branitelje, za obitelji pokojnih branitelja, invalide i oboljele od posttraumatskog stresa. Koncelebrirao je fra Gabrijel Mioč, župnik te ravnatelj i odgovorni urednik Naših ognjišta. Fra Stipo se u ime pristiglih i svih drugih Jajčana i Pougaraca zahvalio Bogu i Tomislavgrađanima za svako dobro djelo koje su, na čelu sa svojim fratrima, učinili prognanim Jajčanima i Pougarcima.

(Srbi su pješačkim oružjem počeli napadati Jajce početkom travnja 1992. godine, a artiljerijskim od 27. svibnja do okupacije Jajca i Dobretića 29. listopada. Tada je više od dvadeset tisuća Hrvata i Muslimana, pa i jedan mali broj Srba, svih uzrasta, moralo napustiti svoje domove i krenuti u nepoznato. Neki su poginuli ili umrli čak i u putu progonstva. Bio je samo jedan put izlaska ili spasa, šumski put preko Hamandžića do Karaule i Turbeta, a odatle do Travnika, pa onda prema Busovači i Kiseljaku - što je opet bilo neizvjesno - ili prema Novom Travniku, do Bugojna, Uskoplja, Rame, Vranplanine i do zadnje sigurne točke spasa, do Tomislavgrada kroz koji je prošla većina prognanih jajačkih Hrvata, mnogi Muslimani, danas zvani Bošnjaci, i poneki Srbi. Drugog puta prema R. Hrvatskoj i Europi nije bilo. Nekoliko tisuća jajačkih Hrvata ostalo je tijekom trogodišnjeg izbjeglištva na području Tomislavgrada gdje su bili stacionirani i jajački branitelji.)

Samo nekoliko desetaka jajačkih Hrvata bilo je ostalo u Jajcu i Pougarju. Više njih je ubijeno, uglavnom zaklano, ili je nestalo. Većina ostalih naknadno je protjerana iz Jajca i Pougarja.

Tijekom rata poginule su 184 osobe iz Jajca i Pougarja, 320 osoba je s težim ili lakšim invaliditetom, oko 650 je ranjenih i 30-ak oboljeli od posttraumatskog stresa.

Hrvatska sela i sve u njima bilo je opljačkano, devastirano, zapaljeno ili srušeno kao i župne kuće, crkve i franjevački samostan u Jajcu. U Svetištu u Podmilačju sve je do temelja srušeno, nova i stara župna kuća, zavjetna crkva sv. Ive i čak vanjski oltar, a u gradu Jajcu srušena je župna crkva Uznesenja BDM.

Nakon trogodišnjeg progonstva i oslobođenja Jajca i Pougarja 13. rujna 1995. Jajčani su se najvećim dijelom vratili svojim domovima, a Pougarci u znatno manjem broju.

Tomislavgrad, 30. listopada 2011.

Stipo Marčinković

Vrijeme došašća - vrijeme volontiranja

Definicija volontiranja dolazi od francuske imenice „volontaire“ te njegovog istoimenog glagola što znači „raditi nešto iz dobre volje“, tj. ne primati bilo kakvu „plaću“ za pomoć koju ste nekome pružili ili za neku učinjenu uslugu. Idemo li dalje u definiciji onda ćemo vrlo brzo doći do temelja volontiranja, a to jest pomoći. A pomoći možemo samo ako to zaista i želimo.

Kao što nam naslov već pokazuje, bliži nam se vrijeme došašća. To je vrijeme zornica u rane jutarnje sate, to je vrijeme ljubavi i dragovoljnog davanja. Svi se radujemo rođenju našeg Gospodina Isusa i slavimo ga. No, možemo li se tomu svi radovati kao što bi trebali? Radujemo li se zaista od srca tom najljepšem Daru kojeg nam je naša Bogorodica Marija prije više od 2000 godina rodila?

Današnje vrijeme materijalizma, koje ima svoje podrijetlo u kapitalizmu, nas često tjera da nam najveća briga bude „hoće li moja firma preživjeti recesiju i krizu te hoću li moći sačuvati svoje radno mjesto?“. Ima ljudi u našem okruženju kojima je mnogo lošije, koji jedva žive i s mukom preživljavaju. Svaki dan ih vidimo na televiziji, na ulici, u gradu, u mjestu u kojem živimo. Često, i prečesto prolazimo pored njih i kažemo „Sami su krivi, zašto ne rade, zašto ne traže posao?“, ne razmišljajući da je to možda Isus koji nam „kuca na vrata“ kao naša Bogorodica Marija i njezin zaručnik Josip, koji su tražili pomoć i mjesto za noćenje u Betlehemu. Vrijeme je došašća, vrijeme je ljubavi i davanja, ne samo u „materijalnom“ smislu, tj. davanjem novca.

Ne smijemo zaboraviti na ljude koji su moralno siromašni!

Nekada je bilo nezamislivo, da četrdesetogodišnjak živi sam, bez žene i djece. Možemo li njemu pomoći? Možemo li pomoći muškarcu ili ženi koji su ostali bez supruga ili supruge? Možemo li pomoći obiteljima u kojima vlada svađa, u kojima su muž ili žena ovisni o alkoholu ili drogi? Djeci, koja žive u takvim obiteljima, koja barem jedan dan u godini, a to jest na dan rođenja našeg Gospodina Isusa, žele slogu, mir i ljubav koju nam Bog svakodnevno daje.

Ako ste ikada na Badnjicu išli dragovoljno pjevati u bolnici ili nekoj karitativnoj ustanovi za stare ljude, za djecu, za bolesne u bolnici, onda ste sigurno i čuli JEDINU želju koju svatko od njih ima. A to je da Božić provode zdravi i sretni uz obitelj, supruga ili suprugu, djecu, roditelje i rodbinu kod kuće.

Vrijeme došašća za svakoga od nas može postati i vrijeme volontiranja. Svakomu od gore navedenih ljudi možemo pomoći, jer u današnjem vremenu, po mom mišljenju, u cijelom svijetu vlada moralno siromaštvo u svim sferama društva, bio bogat ili siromašan, jer se kršćanski ideali ne poštuju. Možemo usamljenom muškarcu moralno pomoći ako ga pozovemo da skupa s mojom obitelji provodi Božić. Djeci, koja žive pod nasiljem roditelja ili koja žive u teškim uvjetima možemo pomoći ako im obratimo pažnju, ako im pokažemo da se ipak netko za njih zanima. Njihova zahvala će biti osmijeh ili koja suza radosnica. Pjevajući na Badnjicu u bolnici, znali smo da tim ljudima ne možemo pomoći i da

im ne možemo ispuniti želju koju oni imaju. No, namjera nam je bila, kao što sam već govorio, da im uzvratimo ljubav koju nam Isus daje, da im pokažemo da NISU zaboravljeni u našem društvu. Posebno stari ljudi, to govorim pogotovo našim Kotorvarošanima. Često su zaboravljeni u današnjem vremenu. Volim se sjetiti propovjedi Ivana Šarčevića za Rokovo ove godine. „Ne morate vi njima (starima) ništa donositi niti darovati. Samo im dođite, idite ih posjetiti...“ Osmijeh, suze radosnice koje se tad proljevaju, su neprocjenjive. TO je radost i ljubav koju nam tad pokazuju i koja nam govori HVALA. TO je ljubav Isusova koja nam se vrati jer smo ju nekome dali, i to iz DOBRE VOLJE.

Pokažimo svakomu, NE SAMO za vrijeme došašća, da nam je stalo do nekoga, npr. starima i bolesnima. Došašće nas PODSJETI na ljubav koju nam Isus i Bog svakodnevno daju. Tu ljubav SVAKODNEVNO trebamo uzvratiti ljudima u našem okruženju i životu, ne gledajući na našu korist. U Božjim očima svi možemo biti volonteri, samo treba HTJETI i VOLJETI...

Mateo Topalović (Ćilin unuk)

Što sa Isusom?

Povijest ima tek nekolicinu iznimnih osoba koje su odredile glavne tijekove povijesti čovječanstva. Među njih, bez sumnje, spada Isus iz Nazareta. Od njegove pojave pa na ovamo, tko god se makar i malo njemu približio, tko je god saznao nešto iz njegova života, ta ga osoba privlači ali i stvara određenu vrstu nelagode. Uvijek na koncu mora priznati kako taj Isus izmiče, kako se ne uspijeva dokrajica nasljedovati, kako se ne da usustaviti, ne dopušta se smjestiti u poznato.

Tako se i mi današnji – ako nismo među onima koji su ravnodušni za sve izvan sebe i svoje sebičnosti – spotičemo o Isusa. Rado nalazimo samo dio njegove osobnosti i kao da nam je sva nakana da se smirimo ako ga definiramo, a onda nas on, ako smo čestiti u mišljenju, iznenadi svojom različitošću.

Jedni kažu da je Isus samo čovjek, moralan, pošten, dobar, ali samo čovjek. No, iznenade se kada pokušaju dosljedno misliti njegovu etičnost, njegovu dobrotu, jer priznaju da je takva humanost gotovo nemoguća ljudskim snagama, pa se zaključak nameće sam od sebe: taj Isus mora imati vezu s nekim izvanljudskim svijetom, s božanskim, s Bogom.

Drugi opet, jer ne mogu izdržati napor mišljenja, prećacem svode Isusovu osobu samo na istinu vjere da

je on Božji Sin, Bog, i tim se priznanjem navodno smiruju. A onda se odjednom uhvate u pitanje kako pomiriti Isusovo božanstvo s onim toliko ljudskim Isusovim postupcima, gozbama s grešnima i konfliktima s religijskim i svjetovnim prvacima svoga naroda, s njegovim strahovima i tjeskobama, brigom i plačem, osobito s njegovom sramotnom osudom i smrću na križu. Zašto je bio kušan i imao ljudske potrebe, zašto je uostalom tako porazno skončao ako je jednak Bogu?

Ljudi se svih vremena u nekom smislu spotiču o Isusa, i samo ga djelomice otkrivaju. Zbog ljudske nesigurnosti i posesivnosti, otkrivaju ga da ga „prisvoje“, da ga „iskoriste“

za svoje naume. Za jedne je on samo vladar i sudac, za druge prorok, za jedne samo utemeljitelj njihove Crkve, za druge samo učitelj, za jedne prijatelj. Za jedne je opet samo nježni i blagi muškarac, za druge revolucionar i buntovnik. Mnogi pripadnici duhovnih pokreta vide u njemu prije svega iscjelitelja, ozdravitelja, tješitelja u bolestima, jednu vrstu psihoterapeuta.

Pa, tko je onda Isus?

On nije jednak ni s jednim utemeljiteljem religija ni filozofskih pravaca, ni s jednim utemeljiteljem monaških zajednica izdvojenih iz svijeta, religioznim vođom ili vojskovođom koji osvaja svijet u ime Boga ili bez Boga.

Isus uvijek stoji sam, neosvojen, unatoč i svima devijacijama njegovih učenika, kršćana i njihovih crkava, izdvojen u povijesti čovječanstva i istodobno tako blizu svim ljudima, tako blizu svakom čovjeku i ljudskom srcu, tako blizu nama svima, da se od njegove blizine može oslijepiti, ne prepoznati ga, ili ga pak učiniti previše svojim, običnim, banalnim.

Tko je Isus - i što s njim?

Odgovaranje na ovo pitanje može biti odgovaranje na vlastiti smisao života i ulazak u odnos kojega treba u strpljivoj i postojanoj ljubavi izdržati jer on nas radikalno mijenja.

Ivan Šarčević

Gubljenje dobrih zavičajnih običaja

Pored brojnih lijepih primjera druženja i zajedničkog slavlja kotorvaroških Hrvata u mjestima gdje žive, ima i drugačijih primjera. Na Svi Svete našlo se nekoliko kotorvaroških Hrvata na Pulskom groblju. Svetu misu predvodio je uzoriti Istarski biskup Ivan Milovan.

Poslije mise, obilaska grobova i paljenja dodatnih svijeća svojim pokojnicima, zadržali su se u razgovoru i druženju. U skupu su se našli slijedeći: Marić J., Barišić J., Juranović S., Oršulić M., Kljajić i drugi. Sa muškarcima su bile i žene koje su prednjačile u razgovoru. Počelo se s pozivanjem u međusobne posjete zbog druženja i svega što slijedi kad dobar gost navrat. Išlo se i sa brojanjem tko je kome zadnji došao, a tko nije uspio uzvratiti očekivani "dug".

Čim se statistika umiješa u prijateljstvo, ono počinje kopniti! Krenulo se iznositi tko kome nije stigao doći, a sada ponovno zove. Pojavili su se i viši tonovi i prijetnje "neću ti doći, dok ti meni ne dođeš". To je znak utapanja u sredinu gdje su čak i rodbinske posjete rijetkost. Tako pomalo i doseljeni Kotorvarošani gube zavičajno bogatstvo druženja pod pritiskom hladnih odnosa bogatijeg, ali bezdušnijeg svijeta.

U Puli, 03.11.2011. godine

Josip Marić

Josip Marić, Pula, 29.11.2011.

Ispovijed

Svetište otvoreno, svijeća gori,
tišina duše, mir čeka.

U kućerku u dnu crkve
sjedi pastir čeka stado,
prilazi mu grešnik stari,
želi đavlu plan da kvari.

PASTIR: Klekni sine, božji bio,
reci što si sagriješio
i posljednji puta kad si
Ispovijedi pristupio?

GREŠNIK: Ne sjećam se Ispovijedi,
al godina mnogo slijedi
da u crkvi nisam bio,
a grijeh sam svoje krio.
Griješio sam mnogo toga,
nisam zvao riječi Boga,
misli moje otrov siju,
ubile bi ljutu zmiju.
Grube riječi, psovke, svađe,
svakog dana to me snađe.
Bijesan, napet svakog trena,
srce mi je od kamena.
Na sve bližnje i na kuću
izlio bi lavu vruću.
Djela moja, puna grijeha,
stres i srdžba, nikad smijeha.
Kockam, lažem, pušim, pijem,
tuđe kradem, svoje krijem.
Susjedu bih zbog sitnice
i sjekiroj "mio" lice.
Po mom sudu, što mi smeta,
želim zemljom da ne šeta.
Kršten, krizman, Boga hulim,
nit što štujem, nit se molim.
Moj je život, i ja tako
siguran za vječni pako.

PASTIR: Kad si svjestan grijeha svoga,
uz kajanje moli Boga.
Svaku večer i izjutra,
da ti budu bolja sutra.
Da duh tvoj ti krene sreći,
da sve zamre to što priječi.
Da pamet ti Bog udijeli
i blaženstvom razveseli.

Uči deset zapovijedi
i poruke Božje slijedi.

Ukradeno gazdi vrati.
Oštećenom štetu plati.
Svome bližnjem ljubav nudi,
obradi se i zdrav budi.

Ja te tvojih grijeha driješim
i vraćenu dušu tješim.

POKORA: Praštam svima za sve biću mome
i ti Bože prosti služi svome.
Grije svoje, sve sam tebi dao,
teški teret sa srca mi pao.

Obećajem da ću baš od sada
bolji biti, nek ljubav zavlada.

Držat ću se svetih zapovijedi,
praštat drugom da me sreća slijedi.

Otići su Majci Božjoj u zavičaj, Trsat, Krasno,
skrušit ću se i molit Ju, da ne bude meni kasno.

Kajem, mijenjam grešno ponašanje,
Božje svjetlo da mi prožme znanje.

Svoj blagoslov Oče sad udijeli,
da proživim s njim svoj život cijeli.

Dolazak Božića (Došašće)

Spreman sam, bdijem u noći i čekam.
Dođi, dođi Gospodine što prije,
daj mi svoj blagoslov, mir i mudrost.

Ojačaj u meni vjeru, nadu i ljubav, umnoži radost,
pokloni mi sreću, zdravlje i blaženstvo
i pomoz da odlučno ustati znadem
prije nego se izgubim i padnem.

Dođi kraljevstvo tvoje
da se vratim na ognjište svoje.

Imena i imendani

Dimitrije - Iz grčke mitologije poznajemo Demetru, božicu plodnosti, zaštitnicu poljodjelstva i civiliziranog življenja. U imenu su stegnute dvije riječi ghéa-zemlja i meter -majka.. Naši oblici imena su različiti: uz Dimitrije, još Dmitar, Mitar, Dometar, Demetrije, pa Mićo, Mitran, Mito, Tušo; u ženskom rodu Dimitrija, Mitra, Mitrana, Trena, Mitrica.

Sveti je Dimitrije u kalendaru 26. listopada. To je svetac o kojem je napisano "čudoknjiga", rasprava i stručnih, znanstvenih istraživanja. Najkraće je i najtočnije za njega reći: sveti Dimitrije Srijemski, đakon i mučenik. Kao mladi đakon srijemskog biskupa i mučenika Ireneja (u Sirmijumu, velikom panonskome carskom gradu, danas Srijemskoj Mitrovici) i sam je bio predveden pred načelnika Panonije, Proba, optužen da neće predati svete knjige kojih je bio čuvar i tumač. Budući da je odbio bezbožni zahtjev i pokazao postojanost u vjeri, osuđen je na smrt i pogubljen izvan gradskih zidina Sirmija, na cesti prema istoku. Bilo je to tri dana nakon Irenejeva smaknuća, na sam Uskrs, 9. travnja 304. Pogubljen je sa skupinom drugova, vjerojatno đakona, sedam kanonskih djevoja i nekih drugih kršćana. Pokopan je na mjestu smaknuća. Ondje je poslije podignuta ceterijalna bazilika, od koje više nema traga. Poslije su mu relikvije prenesene u Solun. Otuda se njegovo štovanje raširilo Istokom. Životopis mu prelazi u legendu, od srijemskog đakona postaje domaći svetac, i to vojnik i prokonzul Grčke! U 5. stoljeću Dimitriju su podignute dvije bazilike, jedna u Sirmiju, druga u Solunu. Ova druga i danas je središte njegova štovanja za sav Istok. Štuju ga napose pravoslavni Slaveni: Rusi, Bugari, Srbi i Makedonci. Kod katoličkih Hrvata više je štovan u prošlosti (južni Jadran, Zadar, Zagreb, požeški kraj, Burgenland-Gradišće). Sveti je Dimitrije službeni patron srijem-

skog dijela Đakovačke i Srijemske biskupije. Njemu je posvećena župna crkva (konkatedrala) u Srijemskoj Mitrovici, zaštitnik je tako župe i grada koji nosi njegovo ime. U likovnoj umjetnosti (ikonografiji) Dimitrije se prikazuje u dvije tradicije: solunskoj (kao vojnik sa štitom, kopljem...) i u srijemskoj (kao đakon, u đakonskoj odjeći, dalmatici, s knjigom). Njegov kip na pokrajnom oltaru u đakovačkoj katedrali rađen je prema solunskoj ikonografiji, koja je u to doba bila naglašenija. Uz svetog Dimitrija u kalendaru je često dodano ime Zvonimir. A razlog je slijedeći: hrvatski kralj Zvonimir (1076.-1089.), "najkršćanskiji hrvatski vladar", zvao se kršćanskim imenom Dimitrije. Bio je to običaj u kršćanskih vladara. Neki povjesničari misle da je to ime nosio upravo od krštenja i da je to "jeka" njegova panonskog zavičaja. To znači da na spomendan svetog Dimitrija mogu slaviti svoj imendan oni koji nose to narodno ime (usporedi: Antun). Nekada se u kalendaru nađe Zvonimir i 8. listopada, jer je to, uz 26. listopada još jedan od datuma kad se slavi isti Dimitrije ali kao Solunski (na istoku).

Dobroslav - dolazi od korijena dobr (dobar) i slav-a.. Pojavljuju se i oblici Dobrislav, Dobrislava, zatim mnoga izvedena imena: Boba, Dobro, Dobrica, Dobriša, Doško; u ženskom rodu Dobra, Boba, Boca, Dobrenka, Brenka... U kalendaru ime Dobroslav često stoji uz svetog Agatona, 10. siječnja. Radi se o

prijevodu: grčka riječ Agathós znači dobar, pa je spomendan svetog Agatona imendan svakog Dobroslava. Agaton je rodom sa Sicilije. Bio je papa od godine 678. do 681. Neki, bez razloga, u kalendar stavljaju svetog Agatona i 7. prosinca.

Dolores - Ime je nastalo od jednog naslova Marije Bogorodice: španjolski on glasi Nuestra Señora Maria de los Dolores, latinski Mater Dolorosa, hrvatski Marija žalosna ili i češće, Žalosna Gospa, (latinski dolor - duševna bol, žalost). U srednjem vijeku, vremenu nastanka mnogih pobožnosti, u vezi s raširenim štovanjem Isusove muke (primjerice Križni put), vrlo se razgranalo i štovanje "Marije od sedam žalosti". U tom pučkom štovanju Bogorodice isticano je sedam posebno teških časova Marijina života:

1. Šimunovo proročanstvo u Hramu da će joj "mač probosti dušu";
2. bijeg s Djetetom Isusom u Egipat;
3. briga dok je tražila dvanaestogodišnjeg Isusa u Hramu;
4. bol koju je čutila za vrijeme Isusovog križna puta;
6. potresni doživljaj Isusova raspeća;
7. žalost pri Isusovu polaganju u grob. S tim u vezi umjetnici prikazuju Mariju u suzama, sa sedam mačeva koji joj probadaju srce. Ili, mjesto mačeva, oko Bogorodice je sedam medaljona s prizorima sedam žalosti. U 15. stoljeću uveden je i blagdan Žalosne Gospe, koji je papa Pio VII. godine 1814. proširio na cijelu Crkvu. Ime Dolores ima i svoje skraćene oblike: Dola, Lola, Lolita, Lora, Lorka i druge. U kalendaru je 15. rujna. Tog dana slave imendan i oni koji nose imena Tugomil, Tugomila.

Nastavit će se...

Piše: fra Juro Marčinković

Vi pitate, fra Juro odgovara

Vrlo korisni stari recepti protiv gripe i prehlada:

Toplo pivo sa ugrijanim crvenim lukom:

Jednu srednju glavicu crvena luka, ne guliti, tanko iskrižati, dobro ugrijati i dodati u jednoj posudi u dobro ugrijano jedno pivo od 1/2 litre. Zamotati se dobro sa plastičnom folijom, leći u krevet, pokriti se sa dva debela pokrivača i ispiti toplo pivo u kojem se nalazi dobro ugrijani crveni luk i tako ostati u krevetu dok se dobro iznoji. Nakon dobrog znojenja, skinuti foliju, tuširati se hladnom vodom, dobro i toplo se obući i ponovo leći u krevet. Ostati u krevetu najmanje 2 sata. Srčani bolesnici moraju biti oprezni.

Hren sa žutim šećerom i vrućom vodom:

Puna velika žlica izribanog, extra ljutog hrena staviti u šalicu vrele vode i dodati 1 veliku žlicu žutog šećera. Sve se to dobro izmiješa, ostavi 10 minuta i ispije na gutljaje.

Sirup od crvenog luka i žutog šećera:

Jednu veliku glavicu crvena luka isjeci u tankim kriškama, staviti u jedan stakleni galon od 1 kg, preko luka staviti 2 velike žlice žutog šećera, dobro zatvori i galon se stavi u hladno i tamno mjesto. Nakon 3 dana se izmiksa, ispreša i stavi u tamnu manju bocu. Tri puta dnevno napraviti po 1 šalicu čaja od komaraca i dodati u tu šalicu čaja po 1 veliku žlicu ovog sirupa. Promiješati i na gutljaje ispiti. Tako činiti najmanje 1 tjedan.

Topli crveni luk oko vrata: Isjeckati veliku glavicu crvena luka,

ugrijati ga dobro, staviti u lanenu krpu i staviti oko vrata. Ostaviti 1 sat te staviti još jednom novo pripravljeni dobro ugrijani crveni luk. To činiti 1 tjedan svaki dan.

Eukalyptus ulje:

2 puta tjedno pripremiti kadu sa toplom vodom, dodati 1 veliku žlicu eukaliptus ulja, dobro izmiješati, leći u vodu i ostati 20 minuta.

Izaći iz kade, ne brisati se, toplo se obući i leći u krevet. Ostati u krevetu 2 sata. Tim se pluća dobro očiste.

Kokošija juha:

Pripraviti kokošiju juhu sa peršinom, lukom, celerom, prokulicom, ingverom, brokolijem, cimetom, biberom i porilukom. Pojesti je toplu i po mogućnosti 2 tanjura. Činiti to 3 puta tjedno, sve dok gripa nestane. Gotove juhe se ne uzimaju!

Avokado:

Od 1 zrelog avokada uzeti puterastu unutrašnjicu, dodati 13 češnjaka, 1 veliku žlicu ulja od pšeničnih klica, 1 veliku žlicu maslinova ulja, svježi sok od jednog limuna, malo svježeg ingvera, malo bibera, cimeta i soli. Sve to dobro izmiksati i sa kruhom za doručak pojesti. Činiti to najmanje 3 tjedna. Osobe sa srčanim problemima morali bi obavezno ovo činiti!!

Što učiniti protiv opasnog gihta?

Pitanje: Već nekoliko mjeseci moj nožni veliki prst ima plavo-crvenu boju. Bolovi su nesnošljivi, ne mogu obuti cipele nego sandale. Bila sam na pregledima i liječnik mi je dijagnosticirao giht radi kojeg je nastala artroza. Dao mi je neke lijekove ali mi nisu ništa koristili. Ja više ne mogu izdržati. Vi ste mi jedina nada. Što trebam učiniti?

B. L. Adelaida.

Odgovor: Imao sam nekoliko slučajeva sličnih vašoj bolesti, svi prsti na nozi ili obje ruke do lakta su bile plavocrvene boje a bolovi su bili nesnošljivi. Kako su bolovi ne

snošljivi, vaša obitelj i najbolji prijatelji ne mogu shvatiti. Mnogima sam pomogao te se nadam da ću i Vama. U prvom redu morate odmah promijeniti način ishrane. Morate jesti životne namirnice sa što manje bjelančevina. To je stoga što purini (tvari bjelančevina) bitno i odlučujuće sudjeluju u nastanku kiselih mokraćnih soli, koje se lageruju u zglobovima. Ove soli se mogu izbaciti iz organizma, ovdje zglobova ili zglobova, ako se pije čaj od bobica Borovice (*Juniperus communis*) i Bazge (*Sambucus nigra*).

Priprava: U jednu šalicu vode se stavi po 10 bobica (plodova) od borovice i bazge (zove), stavi se na peć da provrije i onda kuha na laganoj vatri 10 minuta. Svaki puta se mora napraviti svježi čaj i pije se 3 tjedna dnevno 3 puta po 1 šalicu ovog čaja. Napravi se pauza od 1 tjedna i onda se ponovi opet 3 tjedna dnevno 3 puta po 1 šalicu ovog čaja. Tako se to čini 3 mjeseca. Ova kura sa čajem od plodova borovice i bazge je popraćena sa 1/8 litre svježeg soka celera i 1 g peršina. Osim toga artroza se obrađuje sa akupunkturuom i to tako da se igle zabodu okolo velikog prsta noge. Osim toga u stražnjicu se daje injekcija homeopatskog razrijeđenog ekstrakta od ljekovite, ali vrlo otrovne biljke mrazovac (*Colchicum autumnale* Liliaceae). Ovdje želim naglasiti da ovo moraju raditi samo za to osposobljene osobe jer je mrazovac smrtno otrovan. Isto tako iz prsta se ispusti određena količina krvi, kako bi se otrovi iz prsta i tijela uklonili.

Nastavit će se...

Prednost jesenske sadnje voća

Berba je u tijeku, no savjesni voćari bilo da su amateri ili profesionalci već sada razmišljaju kada saditi novi nasad - u jesen ili proljeće. Priprema tla je važan čimbenik za budućnost budućeg voćnjaka, no za one voćare koji nisu još pripremili zemljište postoji mogućnost da to naprave još uvijek u optimalno vrijeme prije sadnje.

Voćari amateri uglavnom sade u jame, jame treba iskopati prije sadnje, dimenzije jama moraju biti 100x100cm i dubina 60cm.

Voćari profesionalci obavezno trebaju duboko obraditi površinu, dubina ovisi o voćnoj kulturi i tipu tla i ona se kreće od 45 cm pa do 70 cm. Pravodobna priprema tla i sadnja voćki u jesen imaju veliku prednost, te jamči odličan primitak voćki i raniji dolazak u rodnost. Voćka brzo obnavlja korijenov sustav, manji je gubitak rezervnih hranjiva, a poznato je da korijen u jesen ima intenzivan rast i obnovu oštećenog korijena prilikom vađenja sadnica što znači da voćka koja je posadena u jesen u proljeće ranije kreće, nije doživjela « šok » ako je sadimo u proljeće. U jesen posadena sadnica ima veći porast što će biti odlučujuće i pozitivno se odražava na brže dolaženje voćke u rodnost.

Jesensku sadnju treba obaviti odmah poslije opadanja lišća, odnosno dok se sadnice izvade iz rasadnika, klasiraju, deklariraju odnosno etiketiraju i stave u promet. Prema našim dugogodišnjim iskustvima to je obično početkom studenog, to ne znači da ne možemo saditi i kasnije ako vremenske prilike dozvole i kasno jesenska sadnja, pa čak i zimska, ako tlo nije smrзло je povoljnije nego proljetna sadnja. No i rana proljetna sadnja je povoljnija nego kasna u proljeće. Kasna proljetna sadnja je moguća samo ako su se sadnice čuvale u hladnjači i ako postoji mogućnost zalijevanja. Sadnja u ranu jesen omogućava sadnici dobro učvršćenje u tlu,

odnosno dobar kontakt s tlom, te obnovu korjenovog sustava. U ranu jesen tlo je uglavnom još toplo, te je vlažno, to su uvjeti za rast korijenja koje obrasta tanjim vlasastim korijenjem. Oštećeni deblji dijelovi korijenja stvaraju kaluse, tako da i ti dijelovi mogu rasti novi korjenčići koji nastavljaju rast.

Tijekom jeseni i zime tlo se slegne od kiša i snijega, te nastaje odličan kontakt između tla i korijenja koje se je obnavljalo i nastavilo rast još u jesen. U takvim uvjetima mlada voćka ima odlične preduvjete prezimljavanja, te u proljeće prije kretanja vegetacije, nastavlja se intenzivan rast korijena i tako dobro razvijen korijen, kad krene vegetacija

lagano osigurava i transportira vodu i hranu u sve dijelove voćke. To su prednosti ranojesenjske sadnje, no to ne znači da voćke ne možemo saditi u proljeće. U priobalju naše zemlje od Istre do Konavala, može se saditi cijela jesen, pa čak u zimi, ako su zime blage. Na kraju moramo zaključiti što ranija jesenska sadnja ima svoje prednosti, no kasna proljetna sadnja izaziva niz nepovoljnih čimbenika. Korijen se ne pripremi, nije se razvio i u proljeće kad krene vegetacija nije sposoban nadzemni dio voćke opskrbiti vodom i hranjivim tvarima, jer korijen tek počinje obnovom i rastom, trpi nadzemni dio voćke i upravo radi toga dolazi do zastoja u rastu, pa čak i do lošeg primitka, što se kasnije odražava na dolaženje nasada u rodnost, a konačno i na rentabilnost nasada. Kada su se voćari odlučili bilo amateri ili profesionalci za sadnju, osim roka sadnje ostaje još čitav niz stručnih pitanja, a odgovor trebaju potražiti od stručnjaka voćara, a to su pitanja vezana, gdje saditi pojedinu voćnu vrstu i sortu, priprema tla, tehnika sadnje, uzdržavanje plodnosti tla, ishrana i gnojenje voćaka, berba, čuvanje i zaštita te čitavi niz pitanja iz voćarstva možete dobiti od autora ovog kratkog stručnog članka

Preuzeto:
Voćarski centar Ivković

Otok Lastovo

Otok Lastovo ubraja se u grupu južnodalmatinskih otoka i naš je najistureniji naseljeni otok. Kao biserje, uz njega se nanizalo još 45 otočića i hridi. Sve ljepši od ljepšega. Ukupno njih 46! Ondje je uostalom puno toga u znaku broja 46: površina otoka je 46 km², 46 je polja, 46 crkvice...

Naselje od 30-tak kuća u uvali Lučica povijesno je zaštićeni lokalitet. Izvorno je to bilo ribarsko naselje sa kućama koje su služile za pohranu ribarskog pribora i opreme. Nepun je kilometar udaljena od glavnog mjesta. Dolazi se asfaltnom cestom ili 400 m dugim puteljkom kroz šumu. U Lučici je zabranjena je svaka nova gradnja, pa se postojeće kuće adaptirane u skladu sa strogim uzusima izvorne mediteranske arhitekture. Za posjetitelje ona je skrovito, sjenovito, mirno i nadasve ugodno mjesto, betonom neranjenog okruženja, bogate višestoljetne vegetacije.

Riva je kamena, okrenuta prema Korčuli, a sama uvala dostatna tek za manje čamce i brodice. Za turiste to je prednost, jer se ondje mogu kupati bez bojazni od brzih glisera, onečišćenja ili gužve.

Osim prirodnih ljepota na Lastovu je posebno dragocjena uljuđena povijest života. Naime, u mjestu Ubli na zapadnoj strani otoka, a gdje je danas trajektna luka, sačuvani su ostaci kamenih grobova iz antičkog vremena ali ono što je znatno važnije, pa čak možda i unikatno je Lastovski statut iz 1310. godine. Jedinствен primjer pravnog života male otočke autonomne komune. Zahvaljujući njemu Lastovci nikad nisu bili ničiji kmetovi. Time je mudro sačuvana sloboda

i tradicionalne vrednote. Samo mjesto Lastovo izgrađeno je na današnjoj poziciji u unutrašnjem dijelu otoka prije oko 1000 godina.

29. rujna 2006. Sabor Republike Hrvatske usvojio je Zakon o proglašenju Parka prirode Lastovsko otočje i time obvezao Republiku Hrvatsku i njene građane da se na poseban način skrbe o ovom području. Time je obitelj hrvatskih parkova prirode uvećana za još jedan biser; Lastovsko otočje koje se prostire 195,83 km². Ako ste bili na Lastovu, onda sigurno znate zašto je Lastovo proglašeno parkom prirode. A ako niste, onda znajte da je to učinjeno baš za vas, da biste ovo ljeto ili možda neko naredno ljeto, jesen ili zimu mogli doći na Lastovo i uživati u nena-rušenoj i neoskvrnoj prirodi.

Sada je red na vama; dođite na Lastovo i uživajte u ovoj neiskvarenoj ljepoti. Ljepoti prirode... baš kao što je uvijek bila. Za turiste i

namjernike važno je spomenuti da na Lastovu nema otrovnih i opasnih životinja. Vrijedi naglasiti da nema čak ni otrovnih pauka poput ozloglašene „crne udovice“ koji su tako česti na stjenovitim dijelovima priobalja, ali što je još i važnije, nema ni zmija otrovnica. Samo bezopasne bjelouške. Stoga bez ikakve bojazni možete šetati poljima ili ljenčariti u hladovini borova.

Ugledna zaklada World Wide Fund for Nature uvrstila je Lastovski arhipelag među 10 rajskih oaza na Mediteranu čija je sačuvana i nedirnuta ljepota, ključna za prepoznavanje cjelokupne bioraznolikosti Sredozemlja.

Dolazak na Lastovo nije samo dolazak na ljetovanje. To je puno više od kupanja i sunčanja. To je prilika da u dugim šetnjama istražujete i napajate se rajskom ljepotom nedirnute prirode. Idealno za ljude koji si mogu priuštiti dolazak

www.lastovo.hr

Naši darovatelji

Za crkvu Kotor Varoš

1.	MANDA MARIĆ	200 HRK
2.	SLAĐANA BANDALO	50 Eura
3.	MANDA JOSIPOVIĆ-Ćelince	50 Eura
4.	PILE JOSIPOVIĆ-Ćelin	100 Eura
5.	ILIJA ŠIMUNOVIĆ-Trlica	50 Eura
6.	IVKA JELUŠIĆ	20 Eura
7.	MARTIN i MARIJA KLJAJIĆ	200 HRK
8.	ZLATKO JELUŠIĆ	100 Eura
9.	PERKA TOPALOVIĆ	50 Eura
10.	MARKO(Ive) STIPIĆ iz Duratovaca	100 Eura
11.	ANĐELKO (Ivana) JELUŠIĆ	100 Eura
12.	MATO KARAJICA	100 Eura
13.	VINKO ANUŠIĆ	50 Eura
14.	JOZO (Ivušin) KLJAJIĆ	30 Eura
15.	STIPO ZEBA	65 Eura
16.	Ob. ZEBA STIPE-Fanjinog	100 Eura
17.	JOSIP ZEBA	80 CHF
18.	MATO IVIĆ	50 Eura
19.	MATO LUKIĆ	200 HRK
20.	TOMO MIŠKIĆ i obitelj	100 Eura
21.	IVIĆ JOSIPOVIĆ-Nikin	50 Eura
22.	ANTO (Mate) JOSIPOVIĆ	50 Eura
23.	MARKO (Anto) MARČINKOVIĆ	50 Eura
24.	MARKO (Jure) JELUŠIĆ	50 Eura
25.	N.N.	100 Eura
26.	LJUBICA KARAJICA (+Marka)	50 Eura
27.	KATA STIPIĆ	50 Eura
28.	ILIJE (Stipe) PETRUŠIĆ	300 KM
29.	PETAR KOVAČIĆ Bogdanov	20 Eura
30.	VINKO STIPIĆ	20 Eura
31.	MARA PILIĆ (+Ante)	30 Eura
32.	MARKO GRGIĆ - Zabrđe	100 Eura
33.	IVKA MANDIĆ	100 Eura
34.	MARINA MANDIĆ	35 Eura
35.	JAKO (Stipe) MARKOVIĆ	100 Eura
36.	MIRA KOVAČ	50 Eura
37.	VLADO (Ive)BRKIĆ	100 CHF
38.	MATO i PERKA GRGIĆ	100 CHF
39.	PERO ZEBIĆ	100 Eura
40.	STIPO ŠIMUNOVIĆ	100 Eura
41.	STIPO i DRAGICA TOPALOVIĆ	70 Eura
42.	JELA ANDRIČIĆ	40 HRK
43.	MARA BATLJAN	50 Eura
44.	PERKA GRGIĆ	100 Eura

45.	IVAN i KATA ŠIMUNOVIĆ	100 Eura
46.	LJUBICA KARAJICA (+Franje)	10 Eura
47.	JURO MATANOVIĆ	200 KM
48.	IVAN ŠIMUNOVIĆ Cvičko	360 Eura
49.	JURO TOPALOVIĆ Ante	20 Eura
50.	ANTONIO i PERKA KOVAČ	20 Eura
51.	IVICA TOPALOVIĆ Džemin	50 Eura
52.	IVAN (Nino) AGATIĆ	200 HRK
53.	LUCA i MIROSLAV DUBOVEČEK	100 Eura
54.	JAKO KOVAČIĆ Stipe	50 Eura
55.	STIPO DAVIDOVIĆ Jozе	400 HRK
56.	IVICA MARČINKOVIĆ-Zgrim	1000 HRK

U Kruh Svetog Ante

1.	MATO LOVRENOVIĆ	20 KM
2.	MARKO PRANJIĆ-Lola	20 KM
3.	MATO i PERKA GRGIĆ	200HRK
4.	FRANJO STIPIĆ	50 Eura
5.	LUCA KOVAČIĆ	20 KM
6.	N.N.	40 KM
7.	RUŽA JUKIĆ	20 Eura
8.	JOZO (Ivušin) KLJAJIĆ	20 Eura
9.	N.N.	50 Eura
10.	MARA MARIĆ	10 Eura
11.	MANDA BATLJAN	20 Eura
12.	MIRJANA BATLJAN	20 Eura
13.	STIPO KOVAČIĆ Jake	200 HRK

Za crkvu Vrbanjci

1.	MATO IVIĆ	50 Eura
2.	NIKO i LUCA PILIČIĆ	100 Eura

Za Glasnik

1.	STIPO DAVIDOVIĆ Jozе	100 HRK
----	----------------------	---------

Božićni kolači

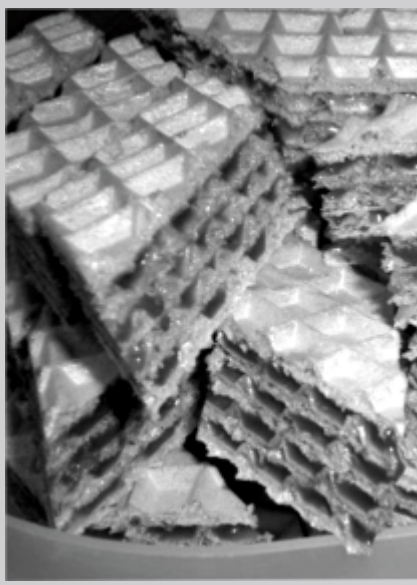
Oblande s čokoladom

POTREBNO:

- Velike oblande,
- 7 jaja,
- 250 g šećera,
- 200 g čokolade,
- 250 g margarina.

PRIPREMA:

Cijela jaja i šećer skuhati na pari da bude gusto. U to dodati čokoladu i margarin. Tko voli može i malo mljevenih oraha. Prohladiti i mazati obladne.

Kasato ploške

POTREBNO:

- 25 dag margarina,
- 25 dag keksa (pola mljeveno, pola izlomljeno na male komadiće),
- 20 dag šećera u prahu,
- 10 dag narezanih grožđica,
- 10 dag nasjeckanih oraha,
- 10 dag narezanih žele bombona,
- 1 jaje,
- 2 velike žlice ruma.

PRIPREMA:

Sve zajedno dobro izmiješajte. Stavite u kalup prekriven folijom ili oblikujte štrucu. 10 dag čokolade, 5 dag maslaca otopite na pari i prelijte preko kolača. Ako je bio u kalupu glazirajte ga nakon par sati kad se stisne.

Svekrvine oči

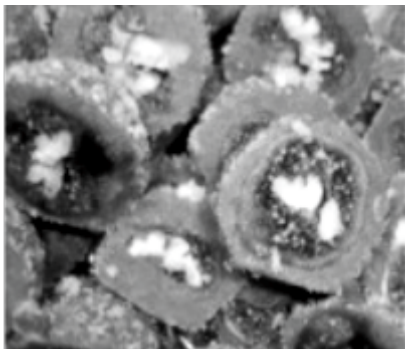
POTREBNO:

- 25 dag mljevenih lješnjaka,
- 25 dag šećera u prahu,
- 2 jaja,
- sok i naribana korica jednog limuna,
- vanilin šećer,
- kandirane višnje i sitno sjeckani lješnjak za uvaljati kuglice.

PRIPREMA:

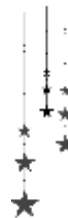
Sve sastojke zajedno izmiješajte. Oblikujte kuglice pa ih uvaljajte u sjeckane lješnjake. U svakoj kuglici utisnite udubin u koju stavite kandiranu višnju.

Bakine vanilice

POTREBNO:

- 20 dag maslaca ili margarina,
- 50 dag brašna,
- 1 jaje,
- 1 žumanjak,
- 4 velike žlice šećera,
- pekmez i sitno sjeckani orasi

PRIPREMA:

Od svega umijesiti glatko tijesto. Razvaljati i režite male pogačice. Svaku posuti sjeckanim orasima i ispeći. Pečene spajati po dvije pekmezom.

HUMOR. HUMOR. HUMOR.

Jutarnja ženska molitva: Dragi Bože, za sada mi je dobro. Još nisam tračala, nisam se ljutila, nisam pomislila na tuđeg muškarca, nisam izgubila kontrolu, nisam bila egoistična, nisam jadikovala, niti psovala nisam. Nisam pojela ni najmanji komadićak čokolade. Nisam bila na bankomatu, i nisam zadužila svoj račun. Ali ..za nekoliko minuta ću izići iz kreveta i onda će mi zaista trebati Tvoja pomoć..Amen

Učiteljica pita malog Ivicu:
- Imaš 15 krumpira i moraš ih podijeliti na 7 ljudi tako da svatko dobije isto. Kako ćeš to učiniti?
- Napraviti ću pire! - opali mali Ivica.

Što rade crnci ispod žice?
Stoje u hladu.

Konobar, što ima za jesti? -
upita gost.
- Grah s koljenicu, kupus sa slaninu.
- Oprostite, upotrebljavate li vi akuzativ?
- Ni u ludilu. Ovdje se sve sprema samo na svinjskoj masti.

Žali se prijatelj prijatelju:
-Kada sam se oženio mislio sam da će mi žena kuhati ko moja mama!
-Pa zar nje tako?
-Ma, jok pije ko moj tata!

Potonuo brod na kojem su bili Mujo i Haso. Spasili se oni nekako i dok su plutali na nekoj dasci Haso je stalno vikao: U pomoć, u pomoć!!!!!!!!!! Mujo ga zvizne šakom i kaže: Ne deri se majmune, ovo je tihi ocean!

Hodaju Mujo i Haso ulicom. Iskoči ispred njih neki pljačkaš i zatraži sav novac koji imaju. Obojica odmah izvlače novčanike i počnu vaditi lovu. Tada se Mujo okrene prema Hasi i kaže: -Bolan Haso, evo ti onih 100 eura koje ti dugujem...

Kupio Mujo 2 konja, ali nikako nije mogao da ih razlikuje. Pozove on Hasu da mu pomogne, i Haso misli, pažljivo ih obilazi, i nakon nekog vremena kaže:

-Probaj da odsječeš jednom rep. I tako i bude. Ali u noć, taj konj se razbjesnio i potukao se sa drugim konjem i odgrizao mu rep, tako da su opet bili isti. Mujo opet pozove Hasu, i Haso misli, misli, i nakon nekog vremena, Haso će:

-Probaj da odsječeš jednom uho. I tako i bude. Ali opet taj konj se potuče, i budu isti.

I Mujo opet pozove Hasu, i Haso misli, misli, zaobilazi ih, misli, i nakon dužeg razmišljanja, Haso će:

-Znaš Mujo, ja ipak mislim da je ovaj bijeli konj viši od crnog.

Stara baka kod doktora.
- Na što se vi žalite bako?
- Na snahu, moj doktore.

HUMOR. HUMOR. HUMOR. HUMOR. HUMOR. HUMOR. HUMOR. HUMOR.

Događanja kroz godinu

Srpanj

Biskup u Novom Selu

Listopad

Listopad - mjesec krunice i svetog Franje

Kolovoz

Gospojina i Rakovo

Studeni

Hodočašće u rodni kraj

Rujan

Patron župe - Mala Gospa

Prodaja božićnih kolača

■ ■ *Nema raja bez rodnoga kraja!*

*Čestit Božić i
blagoslovljena
Nova 2012. godina!*

